

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця
Освітня програма	30350 Туризм
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	242 Туризм

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	30350
Назва ОП	Туризм
Галузь знань	24 Сфера обслуговування
Спеціальність	242 Туризм
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Данько Наталя Іванівна, Горюнова Катерина Анатоліївна, Транченко Людмила Володимирівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	22.04.2021 р. – 24.04.2021 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/04/Vidomosti-pro-samootsinyuvannya-OP-242.pdf
Програма візиту експертної групи	https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/04/Programa-provedennya-Akred-ekspertyzy-ONP-242-Turyzm.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

ОНП «Туризм» в ХНЕУ ім. С. Кузнеця є першою серед українських ЗВО програмою підготовки докторів філософії зі спеціальності Туризм, становлення якої як наукової спеціальності наразі відбувається. З цієї точки зору ОНП «Туризм» є унікальною, актуальною та перспективною у контексті врахування сучасних тенденцій розвитку феномену туризму й туризмології, спеціальності, вимог ринку праці та інтересів стейкхолдерів; узгоджується зі стратегією розвитку ЗВО. Структуру та зміст ОНП «Туризм» розроблено відповідно до Національної рамки кваліфікації. Здобувачі мають можливість опанувати освітню складову, пройти педагогічну практику, виконати наукове дослідження й оформити його у вигляді дисертації. Вагомим показником якості ОНП є успішний захист дисертації випускницею програми. Науковий потенціал ЗВО цілком забезпечує освітню та наукову складову ОНП, наукові керівники та викладачі із відповідною академічною та професійною кваліфікацією забезпечують достатній рівень якості наукових результатів та включеність аспірантів у національне та міжнародне наукове середовище. НПП кафедри і викладачі групи забезпечення мають сертифікати володіння англійською мовою на рівні B2 і C1. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією освітньої діяльності ЗВО. Кадрове забезпечення освітнього процесу, фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення ОНП повністю відповідають вимогам та задовольняють потреби здобувачів. У ЗВО дотримуються вимог щодо академічної доброчесності. Таким чином, ОНП «Туризм» має інноваційний характер, освітня діяльність за програмою цілком відповідає усім критеріям.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

1. Сильною стороною ОНП, є насамперед використання платформи Персональних навчальних систем (ПНС), забезпечення ОК дистанційними курсами, що сприяє досягненню заявлених у ОНП цілей та програмних результатів навчання. 2. Позитивною практикою є інтернаціоналізація програми через міжнародні зв'язки університету, участь НПП у міжнародних проєктах. 3. Позитивною характеристикою ОНП є наявність НПП із досвідом практичної діяльності. Стейкхолдери ОНП беруть участь у проведенні «Днів кар'єри», вносять рекомендації щодо покращення ОНП. Наявність в Університеті власних програм підвищення педагогічної майстерності та професійного розвитку НПП, чітка зрозуміла і дієва система їх мотивації. 4. Наявність чітких і зрозумілих правил для вступу на навчання, які враховують особливості ОНП, детальний покроковий опис у відкритому доступі стосовно порядку вступу в аспірантуру. 5. Візрцевим є стимулювання участі здобувачів у неформальній освіті відповідно до напрямків їх наукових досліджень, забезпечення ЗВО умов для активної участі здобувачів у неформальній освіті, у т.ч. із залученням закордонних фахівців. 6. Матеріально-технічні ресурси ЗВО знаходяться на високому рівні для досягнення програмних результатів навчання. 7. Упроваджено систему автоматизації бібліотечних процесів, організовано доступ користувачів до електронних баз даних. 8. Створені всі умови для реалізації права на освіту осіб з особливими освітніми потребами. 9. Адміністрація закладу вважає невід'ємною складовою навчально-виховного процесу формування в молоді естетичного смаку, культури, формування світогляду. В університеті виконують систематичну роботу з естетичного оздоблення приміщень університету та гуртожитків. 10. Проведення політики, що перешкоджає виникненню і розвитку передконфліктних ситуацій. 11. Наявність розвинутої соціальної інфраструктури ЗВО. 12. ЗВО своєчасно оприлюднює на своєму офіц. веб-сайті точну та достовірну інформацію про ОНП. 13. Проведення регулярних публічних атестацій аспірантів. 14. Систематичність отримання аспірантами методичного і змістовного наукового консультування. 15. Зразковою практикою є наявність чіткого та зрозумілого механізму отримання пропозицій та зауважень від стейкхолдерів, що гарантує можливість подавати свої пропозиції та зауваження до змісту ОНП, та звітування стосовно результатів впроваджених змін до ОНП на основі пропозицій стейкхолдерів публічно у відкритому доступі. 16. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення результатів навчання. Прозорість проведення контрольних заходів здобувачів. 17. Візрцевою практикою є системний моніторинг потреб та інтересів здобувачів вищої освіти на ОНП та наявність зворотнього зв'язку від адміністрації.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Слабкі сторони у ОНП 242 «Туризм» відсутні. Рекомендації: 1. Рекомендуємо продовжувати сприяти залученню аспірантів до участі та перемог у грантових проєктах. 2. Враховуючи існуючі досягнення в сфері міжнародної академічної співпраці, доцільно розглянути можливість залучення для навчання за даною ОНП іноземців. Також вести більш активну профорієнтаційну роботу серед здобувачів магістерського рівня для подальшого навчання в аспірантурі. 3. Беручи до уваги існуючі тісні зв'язки з роботодавцями та науковою спільнотою рекомендуємо продовжувати активну роботу по залученню їх до забезпечення окремих Освітніх компонент або модулів, проведення аудиторних занять у дистанційному форматі. Варто розробити план залучення представників роботодавців до аудиторних занять, що є необхідною умовою підвищення якості підготовки аспірантів. 4. Рекомендуємо стимулювати аспірантів (можливо, через систему преміювання) до публікацій у виданнях, що індексуються у наукометричних базах Scopus, WoS. 5. Науково-педагогічним працівникам рекомендуємо посилити публікаційну активність у напрямку дисциплін, що викладаються. 6. Рекомендуємо переглянути методичні рекомендації до кожної дисципліни з врахуванням освітнього рівня спеціальності Туризм. 7. Позитивною практикою в університеті є поширення культури академічної доброчесності серед аспірантів тому пропонуємо постійно проводити дану роботу на такому ж високому рівні. 8. Враховуючи існуючі досягнення участі здобувачів у

неформальній освіті відповідно до напрямів їх наукових досліджень, забезпечення ЗВО умов для активної участі здобувачів у неформальній освіті у т.ч. із залученням закордонних фахівців, пропонуємо продовжувати роботу і розширювати напрями.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

ОНП Туризм, що реалізується на третьому (освітньо-науковому) рівні у ХНЕУ ім. С. Кузнеця, має чітко сформульовані цілі, які відповідають Стратегії розвитку ХНЕУ на 2020-2027 рр. (<https://www.hneu.edu.ua/strategiya-rozvytku-universytetu/>), місії ЗВО, його візії. З'ясовано, що цілі ОНП «Туризм» (<https://www.hneu.edu.ua/aspirantura-242-turizm/>). У межах напрямів Стратегії розвитку ЗВО визначено конкретні цілі діяльності ХНЕУ ім. С. Кузнеця та реалізації даної ОНП, зокрема. Метою Програми є підготовка висококваліфікованих, конкурентоспроможних фахівців ступеня доктора філософії за спеціальністю 242 «Туризм», інтегрованих у глобальний науково-освітній простір, які отримали нові наукові знання, підготували та захистили власне наукове дослідження з проблематики розвитку глобального туристичного ринку, туризму і рекреації, здатних до самостійної науково-дослідницької, науково-організаційної, педагогічної та практичної діяльності у сфері туризму і рекреації, викладацької роботи у закладах вищої освіти. Унікальність програми полягає не тільки в тому, що вона є найпершою Phd ОНП «Туризм» серед українських ЗВО, а також в поєднанні економічної (бізнес-орієнтованої), мовної, економіко-математичної, інформаційної (інформаційно-комунікаційні технології) та інтернаціоналізаційної компонент при комплектуванні її складових. Економічний профіль ЗВО, тісна взаємодія з бізнес-середовищем та органами державного управління в галузі туризму (залучення представників туристичного бізнесу та органів державного управління туристичною галуззю до навчального процесу), тісний зв'язок з практиками (2 викладачі (Сущенко О.А., Наумік-Гладка К.Г.) мають власні туристичні агенції, під час проведення занять застосовуються практичні кейси в режимі реального часу) забезпечують економічну компоненту. На програмі широко застосовуються інформаційно-комунікаційні технології, які використовують в туристичному бізнесі, такі як, Amadeus, Overia, QGIS, Diamond. Широки міжнародні зв'язки ЗВО забезпечують інтернаціоналізаційну компоненту і дозволяють здобувачам брати участь у різних проєктах. Зокрема, Erasmus+, AUF, спільний проєкт із норвезьким Інститутом Яна Урбана Сандала тощо.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

До формулювання цілей та визначення програмних результатів ОНП залучені стейкхолдери: здобувачі; роботодавці, провідні фахівці з підприємств, установ та організацій, зокрема представники турфірми ГО «Аероклуб «Крила Карпат», АТ «Готель «Харків», Департамент міжнародного співробітництва Харківської міської ради, «Харківський організаційно-методичний центр туризму» ХОДА та ін. Також, відповідно до специфіки Програми на постійній основі проводяться консультативні зустрічі із представниками академічної спільноти, зокрема Харківського державного університету харчування і торгівлі, Харківського національного університету міського господарства ім. О.М. Бекетова, про що було зазначено на зустрічі з роботодавцями. З'ясовано, що у ЗВО забезпечено тісну співпрацю з роботодавцями. Така співпраця дозволила об'єднати інтелектуальні та матеріально-технічні ресурси для підготовки висококваліфікованих науковців, здатних виконувати наукові дослідження у галузі туризму та суміжних галузях, про що свідчить достатня кількість госпдоговірних тем, в яких прийняли участь здобувачі ОНП на замовлення роботодавців (довідка НДР, надана за запитом). Пропозиції надходили від стейкхолдерів (роботодавців, академічної спільноти, здобувачів) як на етапі розробки ОНП, так і протягом всього терміну її реалізації під час перегляду та вдосконалення (<https://cutt.ly/ebDhcXe>). Зокрема, пропозиції, що надходили від здобувачів, стосувалися збільшення практично-прикладної складової окремих навчальних дисциплін, розширення кола дисциплін у вибірковій частині відповідно до тематики дисертаційних досліджень. Пропозиції роботодавців стосувалися практичної й професійно-орієнтованої складової програми підготовки здобувачів, а також підвищення кваліфікації викладачів, які забезпечують ОНП «Туризм». Всі пропозиції стейкхолдерів, що надходили, було розглянуто на засіданнях робочої групи та кафедри туризму (підтверджуючі документи надано за запитом). За результатами їх обговорення, при формулюванні/уточненні цілей ОНП та ПРН було враховано інтереси стейкхолдерів, що узгоджується із Стратегією розвитку ЗВО. Коло стейкхолдерів сформоване відповідно до специфіки ОНП.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Під час формулювання цілей та ПРН ОНП було враховано та визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності: ЗВО даного регіону потребує підготовки кадрів вищої кваліфікації з орієнтацією на сучасні тренди розвитку спеціальності «Туризм», а саме, її становлення як наукової (конкурентоспроможність фахівців у галузі туризму визначається отриманими ними компетентностями у сфері туристології, рекреації, інформаційних технологій, іноземних мов та організаційно-управлінської діяльності), сучасного ринку праці в сфері туризму (врахування світового досвіду теоретичної і практичної професійної підготовки, формування ієрархічного рівня туристичної діяльності відповідно до рівнів зайнятості у сфері туризму), галузевого та регіонального контексту, а саме: сучасного стану туризму України і Харківського регіону зокрема, стратегічних пріоритетів розвитку туризму Харківщини, дослідженню основних проблем розвитку туристичної галузі України і Харківського регіону в умовах пандемічних обмежень туристичної активності, а також накопичення досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних програм підготовки докторів філософії. Перелічений контекст врахований при формуванні цілей ОНП і визначенні ПРН. Також при формулюванні цілей та визначення ПРН враховано досвід вітчизняних та закордонних ЗВО. Зокрема, щодо підходів до структурування змісту ОП, формування навчальних планів. ЕГ зазначає, що були творче переосмислені та враховані ОК з аналогічних ОП провідних вітчизняних та іноземних ЗВО, зокрема, щодо послідовності та наповненості ОК (КНУ ім. Т. Шевченка, Львівського державного університету фізичної культури ім. І.Боверського, Університету Ліон-2 ім. Люм'єр (Франція), Інституту д-ра філ. Я.-У. Сандаля (Норвегія)). Запровадження досвіду колег дає можливість підвищити конкурентоспроможність даної ОНП. Підтвердженням є узгодження яке відбувалося під час засідання науково-методичної підкомісії № 242 «Туризм» науково-методичної комісії № 13 з транспорту та сервісу МОН, при розробці проекту стандарту вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня спеціальності 242 Туризм, членом якої є гарант ОНП. З'ясовано, що цілі ОНП формують загальні та спеціальні компетентності здобувачів задля успішного здійснення наукової та професійної діяльності у сфері туризму; ПРН визначаються відповідно до тенденцій розвитку сучасного міжнародного, національного та регіонального ринку праці, що забезпечує випускникам ОНП відповідний рівень конкурентоспроможності.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарт вищої освіти України третього (освітньо-наукового) рівня за спеціальністю 242 «Туризм» галузі знань 24 Сфера обслуговування відсутній. За результатами співставлення Національної рамки кваліфікацій (НРК) для відповідного рівня та ПРН ОНП «Туризм» можна стверджувати, що визначені ЗВО програмні результати навчання відповідають дескрипторам НРК для 8 кваліфікаційного рівня. ОНП «Туризм» цілком враховує положення Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)» від 23.03.2016 р. № 261. Обов'язкові освітні компоненти, що включені до ОНП дозволяють досягти програмних результатів навчання. ОНП «Туризм» відповідає вимогам Національної рамки кваліфікацій, а також дозволяє досягти визначених результатів навчання.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Мета, завдання та концептуальні положення ОНП цілком відповідають Статуту ЗВО, його місії, візії, Стратегії розвитку. Цілі та програмні результати навчання ОНП відображають тенденції розвитку спеціальності та ринку праці, містять чітко орієнтований та достатньо обґрунтований науковий та галузевий контекст. Констатовано наявність висококваліфікованої робочої групи ОНП. Експертна група відзначає, як сильні сторони ОП: - чітко виражений науково-дослідницький та практико-орієнтований характер, що реалізується відповідно до Стратегії розвитку ЗВО; - ефективний і послідовний підхід до розвитку компетентностей, необхідних для становлення здобувачів як науковців та їх подальшого працевлаштування; - конструктивна співпраця з широким колом стейкхолдерів, які мотивовані щодо якісної реалізації та покращення ОНП, зокрема із представниками державної влади, місцевого самоврядування, провідними вітчизняними (у т.ч. м. Харкова) та іноземними ЗВО; - дострокова підготовка здобувача ОНП та успішний захист дисертаційної роботи на здобуття ступеня доктора філософії з туризму. Визначено, що ОНП має значний потенціал розвитку, забезпечує досягнення всіх визначених програмних результатів навчання, відповідає вимогам Національної рамки кваліфікацій.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Слабких сторін не виявлено

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Освітня діяльність за критерієм 1 (Проектування та цілі освітньої програми) відповідає рівню А. Під час експертизи у ЗВО встановлено, що ОНП має чітко сформульовані цілі, які мають взаємозв'язок з місією та стратегією ЗВО. До формулювання цілей та програмних результатів навчання залучені стейкхолдери, що підтверджено протоколами засідання кафедри, угодами з роботодавцями та іншими документами. Проектування ОНП відображає специфіку підготовки спеціальності у відповідності до потреб ринку праці, опора на інноваційні, інформаційні технології та комплексність змісту ОК, та поєднання практичної спрямованості навчання та викладання у підготовці здобувачів. Унікальність програми, яка є найпершою програмою третього (освітньо-наукового) рівня за спеціальністю «Туризм» серед українських ЗВО, полягає в поєднанні економічної (бізнес-орієнтованої), мовної, економіко-математичної, інформаційної (інформаційно-комунікаційні технології) та інтернаціоналізаційної компонент при комплектуванні її складових, визначає її інноваційність. ОНП «Туризм» відповідає вимогам Національної рамки кваліфікацій, а також дозволяє досягти визначених результатів навчання. Зважаючи на наведені позитивні та сильні сторони експертна група дійшла висновку, що ОНП за спеціальністю 242 «Туризм» відповідає рівню А за критерієм 1.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Відповідно до ОНП та навчального плану, загальна кількість кредитів ЄКТС – 50, що відповідає нормам, викладеним у Законі України «Про вищу освіту» №1556-VII від 01 липня 2014 р. (зі змінами), з яких 35 кредитів ЄКТС – обсяг обов'язкових освітніх компонентів; 15 кредитів ЄКТС – складають дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти. Обсяг ОНП та окремих освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС) відповідає вимогам чинного законодавства для відповідного рівня вищої освіти.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз змісту ОНП та її освітніх компонентів, матриці відповідностей, НП на 2020/2021 н.р. дозволив зробити висновок, що: ОНП має в цілому чітку взаємопов'язану структуру та логіку, де міститься обґрунтування профілю освітньо-наукової програми із зазначенням загальної інформації, мети, характеристики, компетентностей, програмних результатів навчання та інших необхідних елементів. Кожен програмний результат навчання реалістично охоплений змістом програми. Розподіл компонентів ОНП за семестрами є раціональним з точки зору навчального процесу. Для досягнення ПРН, які корелюють із загальними та спеціальними компетентностями, використовуються сучасні й інноваційні методи навчання (зокрема, за ОК «Методологія та організація наукових досліджень», «Математичні методи, моделі та інформаційні технології у наукових дослідженнях», «Дослідження світового та регіональних туристичних ринків» та ін.) із застосуванням сучасного комп'ютерного обладнання та спеціалізованого програмного забезпечення. ОНП демонструє комплексність та взаємопов'язаність освітніх компонентів та їх чітку спрямованість на досягнення ПРН. Компоненти ОНП в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

ЕГ пересвідчилася, що освітні компоненти ОНП відповідають теоретичному змісту предметної області спеціальності 242 «Туризм», зокрема з туризмології, наукових засад розвитку туризму і рекреації, філософії науки, методології та

організації наукових досліджень. Усі ПРН забезпечуються освітніми компонентами, що включені до обов'язкової складової. Відповідні компетентності відображаються в навчальному плані та ОНП. Програмні результати навчання та компетентності, якими повинен оволодіти здобувач, подані у робочих програмах навчальних дисциплін, силабусах (<https://www.hneu.edu.ua/navchalno-metodychne-zabezpechennya-242-turyzm/>). Такі освітні компоненти ОНП, як Математичні методи, моделі та інформаційні технології у наукових дослідженнях, Дослідження світового та регіональних туристичних ринків, Рекреаційна економіка, Педагогічна практика, забезпечують оволодіння здобувачами сучасними інформаційно-комунікаційними й інноваційними методами і технологіями, необхідними для застосування в практиці науково-дослідницької та професійної діяльності. У цілому зміст ОНП та інших документів ЗВО відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності, а її освітні компоненти дають можливість досягти цілей і ПРН.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

ЕГ встановила, що основним інструментом формування індивідуальної освітньої траєкторії є пул вибіркових дисциплін 15 кредитів. Для здобувачів набору 2021 року даний обсяг вибіркових дисциплін збільшено до 20 кредитів ЄКТС, який формується із переліку загальноосвітніх та професійних НД (<https://www.hneu.edu.ua/aspirantura-vybir-navchalnyh-dystsyplin/>), (<https://bit.ly/3vRGsSv>). (Навчальні плани за ОНП містяться у підрозділі «Спеціальності»). Частка вибіркових дисциплін складає 30% від загального обсягу. Принцип вільного вибору, що реалізується на ОНП, дає змогу кожному аспіранту вивчати навчальні дисципліни, компетентності з яких потрібні йому для виконання дисертаційного дослідження. Здобувачі здійснюють вибір освітніх компонентів починаючи з 1 року навчання, базуючись на власних наукових інтересах, ознайомленню зі змістом (робоча програма, силабус) пропонованих навчальних дисциплін, презентацією НД викладачами (<https://www.hneu.edu.ua/aspirantura-vybir-navchalnyh-dystsyplin/>). Аспіранти мають право обирати навчальні дисципліни вільного вибору, що пропонуються для інших рівнів вищої освіти та інших ОНП підготовки здобувачів ступеня доктора філософії, які пов'язані з тематикою дисертаційного дослідження, за погодженням зі своїм науковим керівником та завідувачем відділу аспірантури і докторантури. Обрані та складені аспірантом дисципліни заносяться до індивідуального плану роботи аспіранта та до академічної довідки. Встановлено чіткі терміни, щодо вибору навч. дисциплін. Аспіранти ознайомлюються зі змістом та запланованими результатами навчання за кожною з навчальних дисциплін, які пропонуються до вибору на третьому (під час проведення за графіком відповідних презентацій відповідальними викладачами) та інших рівнях вищої освіти у ХНЕУ ім. С. Кузнеця (Графік презентацій вибіркових навчальних дисциплін аспірантів). Параметри і критерії вибору дисциплін регламентовані ЗВО Порядком формування та реалізації вибіркової складової освітніх програм Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/09/Poryadok-formuvannya-ta-realizatsiyi-vybirkovoyi-skladovoyi-osvitnih-program-HNEU-im.-S.-Kuznetsya.pdf>). Для підтвердження інформації щодо формування індивідуальної освітньої траєкторії під час онлайн зустрічей ЕГ здобувачам вищої освіти ставилися питання щодо процедури обрання вибіркових дисциплін («Яким чином проводиться вибір дисциплін?»). Відповіді підтверджують, що здобувачі знайомі з процедурою індивідуального вибору. Під час обговорення питання формування індивідуальної освітньої траєкторії, представники адміністрації ЗВО зазначили, що здобувачі переважно здійснюють раціональний вибір відповідно до тематики їх дисертаційних досліджень та наукових інтересів. Отже, вивчення матеріалів та зіставлення результатів інтерв'ювання різних респондентів, дозволяє зробити висновок, що ОНП і розроблені процедури дають можливість здобувачам сформувати свою індивідуальну освітню траєкторію.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Освітньо-наукова програма та навчальний план третього (освітньо-наукового) рівня спеціальності 242 «Туризм» для здобуття певних компетентностей передбачають практичну підготовку здобувачів. Практична підготовка передбачена наявністю такої обов'язкової практичної складової як «Педагогічна практика» (ОК 7), обсяг якої складає 5 кредитів ЄКТС. Базою для проходження педагогічної практики є кафедра туризму. ПП забезпечує формування у здобувачів загальних компетентностей щодо здійснення освітнього процесу, навчання, розвитку і професійної підготовки до певного виду професійно-орієнтованої діяльності. Формування компетентностей щодо професійного виконання педагогічної діяльності відбувається поетапно у процесі ПП, що визначає її зміст, обсяг і спрямованість. Основні організаційні положення, цілі, зміст педагогічної практики визначено у Робочій програмі практичної підготовки для здобувачів спеціальності 242 «Туризм» третього (освітньо-наукового) рівня (<https://www.hneu.edu.ua/navchalno-metodychne-zabezpechennya-242-turyzm/>). Конкретний зміст ПП для кожного здобувача визначається відповідно до тематики його дисертаційного дослідження із узгодженням наукового керівника. Також практична підготовка здобувачів реалізується на ОНП шляхом проведення практичних, лабораторних, семінарських занять за НД, підготовкою ІНДЗ та наукових проєктів, участю здобувачів у виконанні госпдоговірних тем на замовлення роботодавців. Відповідно до запитів здобувачів було запроваджено лабораторні заняття за такими НД, як Рекреаційна економіка, Дослідження світового та регіональних світових туристичних ринків. Значна увага приділяється оволодінню здобувачами спеціалізованого програмного забезпечення, необхідного для їх становлення як фахівців в сфері професійної діяльності, зокрема такого, як QGIS, Amadeus, Diamond FMS (бізнес-аналітика та фінансове планування), Оверія-туризм (<https://cutt.ly/ev3J9ee>, <https://cutt.ly/mv3J8Xi>, <https://cutt.ly/Lv3J6fO>). В ході інтерв'ювання здобувачів та аналізу результатів їхнього

опитування (<https://cutt.ly/wbDhHDK>) встановлено, що рівень задоволеності здобувачів компетентностями, здобутими під час практичної підготовки за ОНП є високим (92,0%).

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Значна частина освітніх компонентів ОНП спрямована на розвиток соціальних навичок (soft skills) здобувачів вищої освіти, таких як: вміння працювати в команді, розподіляти повноваження між колегами; здатність генерувати нові ідеї; співпрацювати з колегами задля ефективного розв'язання поставлених цілей, здатність спілкуватися з експертами з інших галузей знань; володіння різними формами публічного мовлення та засобами інтелектуальної полеміки; працювати на спільний результат; допомагати і підтримувати колег в їхніх інтелектуальних зусиллях; здатність спілкуватися іноземною мовою; здатність працювати в міжнародному контексті; здатність бути критичним і самокритичним; вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми; здатність адаптуватися та діяти в нових ситуаціях; навички організації та проведення дискусій, активної участі у критичному фаховому діалозі. Формування соціальних та професійних навичок, соціальна відповідальність, вміння використання інформаційних та комунікативних технологій в ОНП набувається через вивчення дисциплін Іноземна мова, Філософія науки, Методологія та організація наукових досліджень, Педагогічна практика, а також вибірковою складовою, зокрема Міжнародний маркетинг на ринку туристичних послуг, Державна політика в галузі туризму в умовах глобалізації. В ході інтерв'ювання здобувачів встановлено, що формування соціальних компетентностей (soft skills) відбувається як в аудиторний час, так і під час проходження педагогічної практики, участі здобувачів у громадських туристичних заходах, які організуються у ЗВО спільно із стейкхолдерами (<http://job.hneu.edu.ua/>, <https://cutt.ly/2v3L8SX>).

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт на час розробки та затвердження ОНП 2017 р., 2020 р. відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Ознайомлення та аналіз ЕГ ОНП, навчального плану, робочих програм, навчально-методичного забезпечення та результати опитування фокус-груп засвідчує відповідність фактичному навантаженню здобувачів вищої освіти і відмічає оптимальне співвідношення аудиторних годин і самостійної роботи освітніх компонентів, щодо належного опанування дисциплін. ЕГ з'ясувала, що структура навчального плану ОНП на 2020/2021 (<https://cutt.ly/Vv3Xt9f>) є збалансованою, що дозволяє виважено і планомірно розподіляти навантаження здобувачів вищої освіти. За даними електронного розкладу (<http://www.teach.dep.hneu.edu.ua>) аудиторне навантаження здобувачів розподілено рівномірно. Для забезпечення дистанційного навчання ЗВО використовує персональні навчальні системи на платформі Moodle (<https://pns.hneu.edu.ua/>). Таким чином, обсяг ОНП та окремих освітніх компонентів реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, отже є відповідним для досягнення цілей та ПРН.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти на ОНП «Туризм» не здійснюється.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

1. Зміст ОНП має чітку структуру; освітні компоненти, включені до ОНП, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та ПРН. 2. Зміст ОНП третього (освітньо-наукового) рівня спеціальності 242 Туризм повністю відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності. 3. Структура ОНП передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством. 4. ОНП передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям. 5. ОНП «Туризм» має інноваційне спрямування, що виражено через поєднання економічної (бізнес-орієнтованої), мовної, інформаційної (інформаційно-комунікаційні технології) складових, спрямованих на формування професійних, комунікаційних, мовних компетентностей, вивчення спеціалізованого програмного

забезпечення та економіко-математичних моделей. 6. Використання прогресивних форм дистанційного навчання (персональні навчальні системи) та їх адаптація під потреби здобувачів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Слабких сторін не виявлено

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

У даному критерії освітня програма носить зразковий характер, адже повністю відповідає підкритеріям: обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів ЄКТС відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти; зміст ОНП «Туризм» має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання; зміст освітньої програми відповідає предметній області; структура ОНП передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір аспірантами навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством; ОНП та навчальний план передбачають практичну педагогічну підготовку аспірантів, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності; ОНП передбачено набуття аспірантами softskills, що відповідають заявленим цілям. Тому ЕГ група зробила висновок, що освітня діяльність за критерієм 2 має зразковий характер і відповідає рівню А.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правилами прийому до аспірантури і докторантури ХНЕУ ім. С. Кузнеця затверджені Вченою радою ХНЕУ ім. С. Кузнеця (протокол № 8 від 29.12.2020). Правила прийому в 2021 р. подані як Додаток №11 до Правил прийому до ХНЕУ ім. С. Кузнеця в 2021 році та діють з 01 січня 2021 року по 31 грудня 2021 року та поширюються на вступників усіх спеціальностей (освітньо-наукових програм) (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/12/Pravylar-priyomu-do-aspirantury-i-doktorantury-2021.pdf>). До підготовки в аспірантурі ХНЕУ ім. С. Кузнеця для здобуття ступеня доктора філософії приймаються особи, які здобули ступінь магістра (або освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста). Правила прийому на навчання за ОНП «Туризм» є прозорими, чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень, що було підтверджено під час зустрічі зі здобувачами різних років навчання. Програма вступу до аспірантури ХНЕУ ім. С. Кузнеця здобувачів ступеня доктора філософії оприлюднена на сайті та оновлюється щороку (<https://www.hneu.edu.ua/vstup-do-aspirantury-vstupni-ispyty/>). Зустріч ЕГ зі здобувачами продемонструвала, що здобувачі розуміють правила прийому, користувались інформацією з сайту під час вступу. Позитивною практикою є ґрунтовне інформаційне наповнення розділу «Вступ до аспірантури» офіційного веб-сайту ЗВО, який містить детальну інформацію стосовно освітньо-наукових програм підготовки здобувачів ступеня доктора філософії; форм навчання; вимог до вступників в аспірантуру; правил прийому; документів; що подаються для вступу в аспірантуру (громадяни України); вступних іспитів; державного замовлення на підготовку в аспірантурі ХНЕУ ім. С. Кузнеця; вартості підготовки в аспірантурі; наукових керівників, конкурсного відбору та зарахування; інформацію для іноземних громадян, підготовки здобувачів ступеня доктора філософії поза аспірантурою.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

випробування до аспірантури ХНЕУ ім. С. Кузнеця здобувачів ступеня доктора філософії на ОНП «Туризм» складаються з: 1. Вступного іспиту з іноз. мови (англ., німець., француз. в обсязі, який відповідає рівню B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти) у письмовій формі за білетами, складеними предметною комісією згідно програми вступного іспиту з іноземної мови (що оприлюднена на офіційному сайті ЗВО (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/04/Vsi-spetsialnosti-Inozemna-mova.pdf>). Вступник, який підтвердив свій рівень знання іноземної мови відповідним сертифікатом не нижче рівня B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти чи аналогічного рівня, звільняється від складання вступного іспиту з іноземної мови. 2. вступного іспиту зі спеціальності (в обсязі програми рівня вищої освіти магістра з відповідної спеціальності) у

письмовій формі за білетами, складеними предметною комісією згідно програми вступного іспиту зі спеціальності (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/04/242-Turyzm.pdf>). Додатковими показниками конкурсного відбору для вступу до аспірантури є середній бал вступника за додатком до диплому магістра (спеціаліста) та бали за його попередні науково-дослідницькі досягнення. Компетентності (знання та вміння), продемонстровані вступниками до аспірантури на кожному з вступних випробувань, оцінюють за 100-бальною шкалою. Вступники, які наберуть на 1 випробуванні (іспиті) менше ніж 60 балів, позбавляються права участі в наступному випробуванні та у конкурсному відборі на вступ до аспірантури ХНЕУ ім. С. Кузнеця взагалі у поточному навч. році. Програма фахового вступного випробування, графік проведення іспитів та консультацій завчасно розміщуються на сайті ЗВО. До проведення вступних іспитів вступник має пройти обов'язкову співбесіду з потенційним наук. керівником, якого вступник обирає самостійно. За результатами співбесіди вступник має отримати позитивний письмовий відгук від потенційного наукового керівника. Отже, вимоги до вступників враховують особливості ОНП, яка передбачає вивчення іноземної мови, а також базові знання зі спеціальності 242 Туризм. За інформацією гаранта ОНП та завідувача відділу аспірантури і докторантури програми вступних іспитів переглядаються на засіданнях кафедри туризму та зумовлені динамічними змінами зовнішнього середовища як на національному так і на міжнародному рівні. Аналіз Програм вступних випробувань зі спеціальності 242 «Туризм» за 2016-2021 рр. (<https://www.hneu.edu.ua/programy-vstupnyh-vyprobuvan-poperednih-rokiv/>) дає підставу ЕГ відзначити позитивну практику оновлення списку рекомендованої літератури щороку, з додаванням сучасних та актуальних наукових публікацій науковців кафедри туризму та університету.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Процедури та умови залучення аспірантів до академічної мобільності визначені у Положенні про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук в аспірантурі (поза аспірантурою) та докторантурі ХНЕУ ім. С. Кузнеця (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/09/Polozhennya-pro-pidgotovku-v-aspiranturi-2019.pdf>) а саме Розділ 8. Академ. мобільність аспірантів та докторантів. Перезарахуванню підлягають навчальні дисципліни, обсяг та зміст яких співпадає з обсягом та змістом навчальних дисциплін, передбачених навчальним планом підготовки здобувача за відповідною освітньо-науковою програмою не менш ніж на 60%. Перезараховані аспіранту за результатами участі у програмі академічної мобільності навчальні дисципліни заносяться в індивідуальний навчальний план аспіранта та академічну довідку, що надається йому по завершенню виконання відповідної освітньо-наукової програми, завідувачем відділу аспірантури і докторантури. Аспіранти мають право на внутрішню академічну мобільність (у закладах вищої освіти (наук. устан.) - партнерах в межах України) та міжнародну академічну мобільність - право реалізується у закладах вищої освіти - партнерах поза межами України, а також іноземними учасниками освітнього процесу у вітчизняних ЗВО (наукових установах). Під час роботи ЕГ було отримано докази дієвості визнання результатів навчання здобутих в інших ЗВО, здобувачами було підтверджено, що вони знають про такі можливості. Слід також зазначити, що заклад всіляко сприяє активізації міжнародної академічної мобільності, про що свідчать чіткі та прозорі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах. Однак за ОНП «Туризм» не було випадків визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО. Під час зустрічі із здобувачами освіти аспірантка за спец. 242 Туризм Пудровська М. М. розповіла про реалізацію права академічної мобільності у програмі Erasmus+ протягом весняного семестру (лютий-березень) 2019 року в Університеті Ліон-2 ім. Люм'єр (м. Ліон, Франція) з метою навчання та збору матеріалу для дисертаційної роботи. У рамках програми було відвідано лекції та практичні заняття, що проводили викладачі Університету ім. Люм'єр (Організація та проведення культурних заходів, Культурна спадщина, Маркетинг та менеджмент у міжнародному туризмі), отримані результати будуть використовуватись в проведенні наукового дослідження. Також у 2021 р. здобувачі Семків М.О. та Пудровська М.М. навчалися у дистанційному форматі у Школі соціального підприємництва Д-ра Яна Урбана Сандала (www.janusandal.no) (<https://cutt.ly/UbqGG4g>), про що отримали відповідні дипломи. На зустрічі із адмін. персоналом завідувач відділу аспірантури і докторантури підтвердила, що перезарахування результатів навчання, отриманих вказаними здобувачками у Школі соціального підприємництва Д-ра Яна Урбана Сандала буде оформлено як тільки надійдуть оригінали зазначених дипломів відповідно до заяви здобувачів.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Питання визнання результатів навчання у неформальній освіті регламентуються Положенням про порядок визнання результатів неформальної та інформальної освіти у ХНЕУ ім. С. Кузнеця (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/02/Polozhennya-pro-neformalnu-inf-osvitu.pdf>) та Положенням про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук в аспірантурі (поза аспірантурою) та докторантурі ХНЕУ ім. С. Кузнеця. Так, п.7.2.4 Положення зазначає, що здобувач, який підтвердив свій рівень знання дійсним сертифікатом з іноземної мови, має право на зарахування відповідних кредитів, передбачених ОНП, у повному обсязі. Відповідно п.14 Правил прийому (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/02/Pravyła-pryjomu-do-aspirantury-i-doktorantury-HNEU-2021.pdf>) вступник, що підтвердив рівень знання, зокрема англійської мови, сертифікатом тестів TOEFL або IELTS, або сертифікатом Cambridge English Language Assessment (не нижче рівня B2); німецької мови - сертифікатом TestDaF (не нижче рівня B2); французької мови - сертифікатом DELF або DALF (не

нижче рівня B2), звільняється від складання вступного іспиту з іноземної мови. Дані сертифікати прирівнюються до результатів вступного іспиту з іноземної мови з найвищим балом. Доступність учасників освітнього процесу реалізується і через курси мовної підготовки з Business English Certificates. Позитивною практикою вважаємо наявність договору про співробітництво та організацію взаємовідносин з ГО «Прометеус», та наказу №158 від 02.09.2019 про перезарахування навчальних дисциплін в рамках співпраці з ГО «Прометеус». Як зазначено у звіті самооцінювання та підтверджено під час зустрічей із адміністрацією ЗВО та здобувачами, під час навчання в аспірантурі здобувачі у межах неформальної освіти опанували ряд курсів на онлайн-платформі Coursera, Prometheus, прослухали курс лекцій Інституту Я.-У. Сандаля «Social intreprenurship», а також пройшли курс від фахівців голландської компанії Diamond FMS з бізнес-аналітики та фінансового планування. Навчання майже за всіма наведеними напрямками (крім Prometheus) відбувалося англійською мовою. Результати такого навчання корелюються із науковими дослідженнями здобувачів та використовуються при підготовці їх дисертаційних робіт. Отримані здобувачами сертифікати розміщено у відкритому доступі на сайті кафедри туризму в онлайн-профіль здобувачів (<https://cutt.ly/xvPJMiv>, <https://cutt.ly/3vPvIRQ>, <https://cutt.ly/tvPvREK>, <https://cutt.ly/zvPbcPT>).

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Позитивними практиками вважаємо: 1. Щорічне оновлення списку рекомендованої літератури у програмах вступних випробувань, з додаванням сучасних та актуальних наукових публікацій науковців кафедри туризму, університету та вітчизняних науковців. 2. Наявність договору про співробітництво та організацію взаємовідносин з ГО «Прометеус», та чітко визначену процедуру перезарахування навчальних дисциплін в рамках співпраці з ГО «Прометеус». 3. Наявність чітких і зрозумілих правил для вступу на навчання, які враховують особливості ОНП, детальний покроковий опис у відкритому доступі стосовно порядку вступу в аспірантуру. Взірцевим є стимулювання участі здобувачів у неформальній освіті відповідно до напрямів їх наукових досліджень, забезпечення ЗВО умов для активної участі здобувачів у неформальній освіті у т.ч. із залученням закордонних фахівців.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Не виявлено

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Процедури вступу до ОНП «Туризм» є прозорими, чіткими та врегульованими. Інформація, яка необхідна для вступу оприлюднена у вільному доступі на офіційному веб-сайті в достатньому обсязі. Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми. Розроблені нормативні документи, що регламентують визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Взірцевою практикою є стимулювання участі здобувачів у неформальній освіті відповідно до напрямів їх наукових досліджень, забезпечення ЗВО умов для активної участі здобувачів у неформальній освіті у т.ч. із залученням закордонних фахівців.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Форми та методи навч. і викл. регламентує «Положення про організацію ОП в ХНЕУ ім. С. Кузнеця» (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/12/Polozhennya-pro-organizatsiyu-osvitnogo-protsesu-u-HNEU.pdf>), «Полож. про підготовку здобувачів ВО ступеня доктора філософії та доктора наук в аспірантурі (поза аспірантурою) та докторантурі ХНЕУ ім. С. Кузнеця» (Р. 8 (<https://bit.ly/2ZDm7lj>)) та «Полож. про організацію освітнього процесу із застосуванням технологій дистанц. навчання» (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/02/Polozhennya-pro-organ-navchprotsesu.pdf>). Форми та методи навч. і викл. у цілому

сприяють досягненню заявлених у ОНП цілей та ПРН, ОНП відповідає заявленим цілям. Це підтверджується аналізом матриці відпов. ПРН, ОК, методів навч. та оцінювання, а також у робочих програм та силабусів дисц. (<https://cutt.ly/Ucv1TZs>). Зі співбесід зі здобув. освіти та НПП було з'ясовано, що лекційні, практ. та лабор. заняття проводяться з викор. мультим. презентацій, спеціального програм. забезпеч., застосовується змішана форма навч. як в традиційній формі, так і у дистанц. середовищі «Персональних навчальних систем ХНЕУ ім. С. Кузнеця» (<https://pns.hneu.edu.ua/help/>). В індивід. навч. планах аспірантів відображені також форми і методи дослідницької діял., які передбачають написання наук. статей, участь у науково-практичних конф. і виконанні НДТ. Результати опитув. здобувачів демонструють 100% задоволеність застосуванням викладачами форм, методів, технологій навч., що сприяють формуванню проф. компетентностей. Результати опитування розміщені на сайті універ. <https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/02/Opytuvannya-aspirantiv-Turyzm-2020.pdf>. Принципи студентоцентрованого підходу реалізуються при формуванні індивід. навч. планів аспірантів, вільному вибору навч. дисц., що було підтверджено під час зустрічі зі здобувачами. Здобувачі мають змогу обрати також мову викладання дисциплін. Так, здобувач Згурська Ю.В. виявила бажання вивчати ОК «Міжн. маркетинг на ринку турист. послуг» англ. мовою. В університеті діє Порядок формування та реалізації вибіркової складової ОП (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/09/Poryadokformuvannya-ta-realizatsiyi-vybirkovoyi-skladovoyi-osvitnih-program-HNEU-im.-S.-Kuznetsya.pdf>), практ. застосування якого було підтверджено здобувачами ОНП при їх інтерв'юванні. Згідно з цим положенням, здобувачі мають право обирати ОК вільного вибору, що пропонуються для інших рівнів ВО та інших ОНП доктора філософії, які пов'язані з тематикою дисер. дослід., за погодженням з наук. керів. та завід. від. аспірантури. На сайті розміщені описи ОК вільного вибору та механізм їх вибору (<https://www.hneu.edu.ua/aspirantura-vybir-navchalnyh-dystsyplin/>). Проявом академічної свободи є те, що здобувачі мають можливість обирати наук. керівн., за його профілем на сайті аспірантури та тематикою публ. у профілях SCOPUS, ORCID та Google Academia, що було підтверджено під час зустрічі зі здобувачами та НПП.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Оцінюючи своєчасність, доступність та зрозумілість інформації щодо цілей, змісту, визначених програмних результатів навчання, а також порядку та критеріїв оцінювання для усіх учасників освітнього процесу ЕГ відмітила постійність інформування та відкритість, що забезпечується розміщенням інформації щодо ОК як на сайті ЗВО (<https://www.hneu.edu.ua/navchalno-metodychne-zabezpechennya-242-turyzm/>), так і за допомогою використання персональної навчальної системи (<https://pns.hneu.edu.ua/>). За допомогою силабусів та у інший спосіб усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається зрозуміла і доступна інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів. Цю інформацію студентів отримують перед початком вивчення дисципліни на першій парі, що підтверджено під час спілкування зі здобувачами освіти та НПП. Навчально-методичне забезпечення навчальних дисциплін аспірантів наведено у «Загальному каталозі курсів» у розділі «Аспірантура» ПНС (<https://pns.hneu.edu.ua/course/index.php?categoryid=1087>) У зручний для себе час здобувачі мають змогу ознайомитися з технологічними картами оцінювання результатів навчання за накопичувальною системою, з розподілом балів за видами навчально-пізнавальної діяльності для кожного навчального заняття, які розміщено у закритому доступі на сайті ПНС ЗВО. Експертній групі було надано гостьовий доступ до сайту ПНС, завдяки чому ця інформація була підтверджена. Робочі програми ОК також розташовані на сайті ПНС та містять анотацію, характеристику, структурно-логічну схему вивчення навчальної дисципліни, компетентності та результати навчання за дисципліною, її програму, методи навчання та викладання, порядок та шкалу оцінювання результатів навчання, рейтинг-план навчальної дисципліни та рекомендовану літературу. Робочі програми та силабуси мають уніфіковану форму та розміщені у відкритому доступі на сайті університету <https://www.hneu.edu.ua/navchalno-metodychne-zabezpechennya-242-turyzm/>. Відділом забезпечення якості освіти та інноваційного розвитку ХНЕУ ім. С. Кузнеця на платформі ПНС за кожною дисципліною з метою оцінки якості навчальних дисциплін проводяться опитування «Навчальна дисципліна очима студентів». Також, при зустрічах зі здобувачами та адміністративним персоналом було з'ясовано, що для визначення рівня їх задоволеності щодо організації освітнього процесу, форм та методів навчання та викладання за ОНП двічі на рік проводиться відповідне анонімне опитування.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Процес навч. та досліджень здобув. ВО узагальнює в собі їх ефективне поєднання. Даний процес забезп. освітньою склад. на 1 курсі навч., що дозволяє сформулювати необхідні знання та навички у наук. роботі здобувача, та подальшою дослідн. складовою. Положення про підгот. здобувачів ВО ступеня доктора філософії в аспірантурі (поза аспірантурою) та докторантурі ХНЕУ (<https://bit.ly/3vIM6GJ>) регламентує організацію освіт. процесу за третім рівнем вищої освіти як поєднання двох складових: освітньої (навч.) та наукової (дослідн.). Освітня складова передбачає вивч. базових ОК «Метод. та орган. наук. досліджень», ОК «Матем. методи, моделі та інформ. техн. у наукових дослідженнях» та інших. У РП ОК викладачі рекомендують власні науково-дослідні статті та монографії <https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/04/OK4-rpnd-Matematychni-metody-242.pdf> Вивчення цих ОК має на увазі, поряд з іншими навч. завд., виконання індив. завдань, що містять науково-дослідницьку компоненту, пов'язану з темою наук. роботі здобувача, це відображено у роб. програмах (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/04/OK3-rpnd-Metodologiya-ta-OND-242.pdf>) та підтверджено під час зустрічі зі здобувачами та НПП. В рамках реалізації наук. (дослідн.) компоненти здобувачі беруть участь у науково-практ. конф. (наприклад,

здобувач К. Вовк <https://mpsesm.org/index.php/mpsesm/mpsesm-xiii/schedConf/presentations>), круглих столах (<https://www.hneu.edu.ua/doshka-ogoloshen/>), в якості молодших наук. спів. робіт. залучаються до реалізації науково-дослід. тем, зокрема, здобувачі залучені до: тем «Обґрунтув. та розробка маркетинг. та соціально-психол. стратегії просування турист. продукту в сфері event-турист. діяльн.», 0117U007673, 2017 р.; «Розробка рекомендацій щодо удосконалення державної регіон. політики в аспекті розвитку подієвого туризму на основі IT-технологій», 0119U103165, 2019 р.; «Оцінка рівня використання телекомунік. технол. підпр. турист. галузі», 0120U103229, 2020 р., «Рекомендації щодо розробки стратегії взаємодії малих та великих підприємств на основі використання інноваційних маркетингових технологій для розвитку спеціалізованих видів туризму», № 111-46, 2021 р. Це підтверджено документом, що наданий за запитом експертної групи. Статті за результатами досліджень здобувачів, що було проведено у рамках виконання цих НДР розміщені у репозиторії універ. та відображені на індик. профілях здобувачів ORCID та GoogleAcademia. Задля макс. використання наук. потенціалу аспірантів та молодих вчених в універ. функціонує Наук. товариство студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених (<https://www.hneu.edu.ua/wpcontent/uploads/2016/09/Polozhennya-pro-naukove-tovarystvo.pdf>) та Рада молодих учених ХНЕУ (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/09/Polozhennya-pro-Radu-molodyh-uchenyh-HNEU.pdf>). Результати навчання здобувачі можуть представляти і період. виданнях ЗВО: «Бізнес Інформ», «Проблеми економіки», «Молодіжний економічний вісник ХНЕУ».

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Оновлення змісту ОК відбувається на основі не лише наукових досягнень викладачів, але й безпосередньо пропозицій стейкхолдерів, зокрема здобувачів і роботодавців (<https://cutt.ly/AbqGw3y>). За результатами опитувань відбувається оновлення як ОНП, так і ОК. Викладачі Пушкар О.І., Сущенко О.А., Гур'янова Л.С., Клебанова Т.С., Єрмаченко В.Є мають публікації у фахових виданнях, зокрема, що індексуються у SCOPUS, пройшли стажування за темою курсів, що викладаються. НПП освітньо-наукової програми для забезпечення ефективного освітнього процесу періодично підвищують кваліфікацію (табл. 2 Звіту самооцінювання), проходять стажування, займаються професійним розвитком через участь у конференціях, семінарах, публікацію наукових публікацій у провідних виданнях. Зміст ОК оновлюється і через участь НПП у наукових проектах, у тому числі і міжнародних, та НД і госпдоговірних темах. При викладанні навчальних дисциплін використовуються сучасні практики, що є ефективними індикаторами успішності навчання. В умовах карантину викладання навчальних дисциплін інтегрувалось в дистанційну форму (з допомогою систем ZOOM, ПНС ЗВО online), що підтверджують як здобувачі, так і викладацький склад. Аналіз силабусів та робочих програм дає змогу зробити висновки, що вони оновлені за змістом, наведено актуальну літературу, власні методичні посібники та розробки викладачів за курсами, що викладаються, посилення на сайти та електронні джерела (<https://www.hneu.edu.ua/navchalno-metodychne-zabezpechennya-242-turyzm/>). Викладачі мають за кожним курсом, що викладається методичні посібники та рекомендації, у тому числі електронні, наприклад, <http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/23346>. Але, ці розробки мають загальний характер і не в повній мірі відображують специфіку саме ОП «Туризм» за третім рівнем вищої освіти.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

В ЗВО затверджена та діє «Стратегія інтернаціоналізації Харківського національного економічного університету ім. С. Кузнеця» (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/10/Strategyuaynternatsyonalizatsyy.pdf>), відповідно до якої реалізується підготовка, збір даних про міжнар. програми, фонди, донорські організації; пошук зарубіжних університетів-партнерів; розробку та виконання міжнародних договорів; участь в організації та проведенні міжнар. конференцій, семінарів; розробку і подання інноваційних проектів. Виконання Стратегії забезпечує відділ міжнародних зв'язків (<http://depint.hneu.edu.ua/>). Інформація про участь у міжнародних обмінах, проектах, конкурсах розміщена у відкритому доступі на сайті відділу. Під час зустрічі здобувачі та НПП підтвердили свою обізнаність з цього. НПП проходять стажування, в тому числі міжнародні, приймають участь у міжнар. проектах, до прикладу: гарант програми проф. Сущенко О.А. та проф. Єрмаченко В.Є проходили стажування за міжнар. програмою академічної мобільності Erasmus+ та Університету Ліон-2 ім. Люм'єр, за темою «Удосконалення організації франко-української магістерської програми «Туризм. Культурна спадщина. Дозвілля» (2016 р.) та проф. Сущенко О.А. ще за темою «Методологія наукових досліджень та викладання професійних дисциплін. Аналіз національного туристичного ринку» (2017 р.), проф. Гур'янова Л.С. приймала участь у проекті «Analysis of the financial decentralization mechanisms development effectiveness in Ukraine and Slovakia» (01.10.2018- 31.03.2019, Економічний університет Братислави, Словаччина). Під час зустрічі з НПП майже всі викладачі надали інформацію щодо участі у закордонних стажув., а саме: проф. Пушкар О.І. проходив стажування за програмою «Фонду Фулбрайт» в університеті Блумінгтон (США) та інш. У цей час на програмі немає здобувачів-іноземців, хоча у минулому, як повідомили під час зустрічі ОНП, таке навчання проходилося, ряд викладачів має сертифікати ВЕС Кембріджського університету (проф. К.Г. Наумік-Гладка, проф. О.А. Сущенко). Здобувачі мають можливість дистанційно долучатись до гостьових лекцій європейських вчених (напр., лекції проф. Ж.-Ю. Шоша, Університет Ліон-2 ім. Люм'єр <https://cutt.ly/VxN1hzW>, наукових семінарів (П. Кірбі, Дж. Кавана, Технологічний інститут Лімерика, Ірландія, <https://cutt.ly/MxNozHZ>), Здобувачі М. Семків та К. Вовк приймали участь у роботі Школи соціального підприємництва д-ра Я. У. Сандаля (Норвегія) (<https://bit.ly/zrbigHa>) та отримали сертифікати. Крім того, аналіз профілів здобувачів та НПП на ORCID та GoogleAcademia показав, що вони приймають участь у міжнар. наук.-практ. конференціях, мають публікації в іноземних наук. виданнях, (окрім здобувачів) а саме в базі Scopus та

Web of Science. Бібліотека надає можливість відкритого локального та віддаленого доступу до наукометричних баз Scopus та Web of Science. (<http://library.hneu.edu.ua/>). Окремі НПП, які викладають дисципліни на ОП, мають міжнар. публікації, що індексуються у Scopus та WebofScience.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

1. Форми навчання і викладання, що використовуються на ОП, сприяють забезпеченню якості та досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання. Сильною стороною, що сприяє виконанню досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання є використання платформи ПНС університету, забезпечення дисциплін ОНП дистанційними курсами. 2. Дотримання під час викладання та навчання принципу демократизму, академічної свободи. Широка інформаційна доступність, що обумовлює надання оперативної інформації здобувачам вищої освіти для вирішення нагальних питань освітнього процесу. Доступність для всіх учасників освітнього процесу зрозумілої інформації щодо порядку та критеріїв оцінювання, які визначено у анотаціях, робочих програмах, силабусах з навчальних дисциплін. 3. Сильною стороною інтернаціоналізації програми є міжнародні зв'язки університету, участь НПП та здобувачів у міжнародних проектах.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

1. Більш активно проводити роботу щодо залучення до участі у ОНП здобувачів-іноземців. 2. Рекомендовано стимулювати аспірантів (можливо, через систему преміювання) до публікацій у виданнях, що індексуються у наукометричних базах Scopus, WoS.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Методи навчання та викладання на ОП в цілому відповідають принципам академічної свободи, дозволяють досягти програмних результатів навчання та компетентностей. Результати періодично проведених опитувань свідчать про задоволеність здобувачів. ОП має значний рівень узгодженості із якісними характеристиками за усіма підкритеріями. Враховуючи цілісність встановлених релевантних фактів і готовність ЗВО до удосконалення, освітня діяльність за цією програмою загалом відповідає Критерію 4 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання. Формами контрольних заходів які застосовуються до здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії є поточний, підсумковий (семестровий контроль), кожен із яких сприяє не лише перевірці знань, але й покращенню процесу викладання. Поточний контроль включає усне та письмове опитування, тестові завдання. Організація підсумкового контролю регулюється відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу у ХНЕУ ім. С. Кузнеця» (<https://bit.ly/2Nc4uGw>), «Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук в аспірантурі (поза аспірантурою) та докторантурі ХНЕУ ім. С. Кузнеця» (<https://bit.ly/3rEdByP>) Порядок та критерії оцінювання відображаються у робочій програмі та силабусі навчальної дисципліни <https://www.hneu.edu.ua/navchalno-metodychne-zabezpechennya-242-turyzm/> та технологічних картах навчальних дисциплін у дистанційному навчальному середовищі ПНС. (<https://pns.hneu.edu.ua>). Здобувач ознайомлюється на початку вивчення дисципліни з її змістом, формами контролю, видами контрольних завдань, критеріями та порядком оцінювання, методичними матеріалами з цього питання, що було підтверджено під час он-лайн зустрічі з фокус-групами. Оцінка з дисципліни за семестр складається з урахуванням результатів поточного контролю і оформлюється: за національною системою, за 100-бальною шкалою та за шкалою ECTS. Також до форм контролю в під час навчання на програмі третього рівня вищої освіти відноситься звітування про виконання індивідуальних планів роботи

аспірантів (атестація проміжна та підсумкова) про фактичний стан виконання запланованих на семестр (півріччя) показників освітньої та наукової діяльності аспіранта. Воно відбувається двічі на рік. Порядок, строки та критерії оцінювання наукової складової підготовки аспірантів прописані у п.п. 7.5. «Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук в аспірантурі (поза аспірантурою) та докторантурі Харківського національного економічного університету ім. С. Кузнеця» (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/09/Polozhennya-pro-pidgotovku-v-aspiranturi-2019.pdf>). Вчасне та об'єктивне проведення атестації аспірантів контролюється відділом аспірантури та докторантури та кафедрою. Зустрічі з адміністративним персоналом, НПП та здобувачами продемонстрували, що вони обізнані з механізмом проведення атестації аспірантів. Здобувачі вищої освіти підтвердили, що вчасно отримують інформацію щодо форм контрольних заходів і критеріїв оцінювання, реалізують академічну свободу, самостійно обирають теми дипломних робіт.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

На цей час стандарт вищої освіти за спеціальністю 242 «Туризм» третього (освітньо-наукового) рівня відсутній. Порядок захисту дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії визначений Постановою КМУ №167 від 06.03.2019 р. «Про проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії» (<https://cutt.ly/dcv5Upt>), де визначено проміжну та підсумкову форми атестації. Проміжна атестація відбувається у формі звітування про виконання індивідуального плану і визначених завдань відбувається двічі на рік, шляхом представлення основних наукових здобутків. Зокрема документами, що підтверджують проміжну атестацію є звіт здобувача, представлення розділів дисертаційного дослідження, довідка про складання іспитів, опубліковані статті та тези конференцій. Підсумкова атестація передбачає публічний захист наукової роботи. Стан готовності дисертації до захисту визначається науковим керівником, де обов'язковою умовою допуску є успішне виконання аспірантом його індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової роботи. Відповідне рішення оформлюється у вигляді висновку про наукову і практичну цінність дисертації, що оформлюється як витяг з протоколу розширеного (за участі запрошених фахівців за темою дисертаційного дослідження) засідання кафедри (міжкафедрального семінару). На ОНП «Туризм» форми атестації здійснюються у відповідності з «Положенням про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук в аспірантурі (поза аспірантурою) та докторантурі Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця» (<https://bit.ly/3oASWzG>). та ОНП 242 «Туризм». Результати атестації здобувачів щодо виконання індивідуального плану роботи розміщуються на сайті університету у розділі «Аспірантура» (<https://bit.ly/38GoR38>)

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила проведення контрольних заходів є чіткими і зрозумілими та доступними для всіх учасників освітнього процесу. Інформація про час і місце проведення контрольних заходів розміщено на сайті університету у розділі «Аспірантура» (<https://www.hneu.edu.ua/aspirantura-rozklad-zanyat-aspirantiv/>) Процедура проведення контрольних заходів регулюється п. 7.2.3 «Оцінювання успішності навчання аспірантів» «Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук в аспірантурі (поза аспірантурою) та докторантурі Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця» (<https://bit.ly/3oASWzG>) Під час інтерв'ювання з різними фокус групами, а також ознайомлення з результатами опитування здобувачів показало, що встановлених правил проведення контрольних заходів під час реалізації ОП дотримуються усі учасники освітнього процесу. За результатами опитування всі 100% здобувачів відповіли, що критерії оцінювання зрозумілі, вони були вчасно проінформовані про критерії, порядок, форми та строки проведення проміжної і підсумкової атестації аспірантів, оцінювання є об'єктивним, та вони ознайомлені з процедурами оскарження спірних ситуацій оцінювання, перескладання підсумкового контролю та оскарження результатів навчання. Наявний порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження <https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/08/Polozhennya-pro-apelyatsiyu-rezultativ-pidsumkovogo-kontrolyu-u-formi-ekzamenu-ispytu.pdf> Під час фокус-груп було підтверджено обізнаність з правилами проведення контрольних заходів. На ОНП «Туризм» випадків оскарження результатів контрольних заходів, атестації здобувачів та конфлікту інтересів не було. Також у розроблені та діють «Порядок проведення атестації в умовах карантину в ХНЕУ ім. С. Кузнеця» та «Порядок проведення екзаменаційної сесії в умовах карантину в ХНЕУ ім. С. Кузнеця» (<https://www.hneu.edu.ua/dokumenty-universytetu/>).

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Стандарти дотримання академічної доброчесності визначені у «Кодексі академічної доброчесності Харківського національного економічного університету імені С. Кузнеця» <https://www.hneu.edu.ua/kodeks-akadem-dobrochesnosti/>, «Положення про комісію з питань академічної доброчесності» (<https://bit.ly/3toVj1B>), «Програма розвитку академічної доброчесності в ХНЕУ ім. С. Кузнеця на 2020-2021 навчальний рік» (<https://bit.ly/38ER3qe>), «Положення про політику та врегулювання конфліктних ситуацій у ХНЕУ ім. С. Кузнеця» (<https://bit.ly/2PZbozL>). Розроблено декларації про дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти у ХНЕУ ім. С. Кузнеця (<https://bit.ly/3rNqPJD>). Популяризація академічної доброчесності відбувається, зокрема, через проведення тренінгів <https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/10/Akademichna-dobrochesnist-chy-var-to-pro-tse-rogovoryty.pdf>, створення на сайті університету окремого розділу, присвяченого академічній доброчесності <https://www.hneu.edu.ua/akademichna-dobrochesnist/>, через залучення наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів та молодих вчених, молодіжної організації університету. Принципи академічної доброчесності закріплені також у «Кодексі професійної етики» <https://www.hneu.edu.ua/kodeks/>. У разі порушення академічної доброчесності педагогічними, науково-педагогічними та науковими працівниками у Розділі V «Кодексу академічної доброчесності» у відповідності з законом України «Про освіту» передбачено притягнення до академічної відповідальності, а саме: відмова у присудженні наукового ступеня чи присвоєнні вченого звання, позбавлення присудженого наукового ступеня чи присвоєного вченого звання і т.д, а у разі порушення здобувачами освіти - повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік), відповідного освітнього компонента ОП і т.д. Політика, стандарти та внутрішня нормативна база Університету з питань дотримання академічної доброчесності закріплені в «Регламенті перевірки на унікальність рукописів У ХНЕУ ім. С. Кузнеця» (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/11/Polozhennya-pro-rukopys.pdf>). Здобувачі ОП підтвердили факт надання інформації щодо академічної доброчесності та академічного письма. В Університеті запроваджено перевірку робіт здобувачів освіти з використанням антиплагіатного програмного забезпечення (Ліцензійний Договір з ТОВ «Плагіат» № 218-52 від 22.05.2019 р. (StrikePlagiarism.com); Договір №89-59 від 11.02.2020 р.), створено єдину електронну базу тем дисертацій (<http://topicthesis.eka.hneu.edu.ua/>) з посиланнями та доступом до тексту автореферату, створено базу повнотекстових документів, здійснюється перевірка на унікальність рукописів підручників, навчальних посібників, монографій. На запит ЕГ надано скан документу, що підтверджує факт перевірки праць здобувачів ВО на академічний плагіат. Під час зустрічей на фокус-групах виявлено обізнаність НПП та здобувачів з принципами академічної доброчесності, та отримано інформацію щодо дотримання цих принципів.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання. Інформація про час і місце проведення контрольних заходів розміщено на сайті університету, принципи академічної доброчесності та інші етичні норми оприлюднено у публічному доступі на офіційній сторінці Університету. 2. Прозорість проведення контрольних заходів здобувачів вищої освіти, а саме використання письмового контролю і тестування, результати, якого фіксуються в системі ПНС. Популяризація норм академічної доброчесності та дотримання її, наявність «Кодексу професійної етики», проведення інформаційної роботи, чітка процедура перевірки на академічний плагіат. Аспіранти достатньою мірою обізнані з принципами політики забезпечення академічної доброчесності, використовуються дієві технологічні процедури, зокрема сервіс Strike Plagiarism. Перевірка наукових робіт на плагіат та створення репозитарію наукових робіт.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Рекомендація: При викладанні курсу «Методологія і організація наукових досліджень» додати тему, що розкриває питання академічної доброчесності.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Зважаючи на сильні сторони й позитивні практики, а також виходячи із розуміння ЗВО необхідності розвитку контрольних заходів, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічної доброчесності експертна група дійшла висновку, що ОП відповідає рівню В за Критерієм 5.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

При аналізованні відомостей про самооцінювання освітньої програми, фокус-груп з НПП, експертна група констатує, що ЗВО належним чином обґрунтував та надав раціональне пояснення щодо кожної дисципліни в межах академічної або професійної кваліфікації викладача. Академічна та професійна кваліфікація викладачів відповідає цілям ОП та ПРН, що акредитується. Ґрунтуючись на відомостях про самооцінювання Університету та відповідності НПП тим навчальним дисциплінам, які вони викладають, та за результатами проведеної онлайн-зустрічі з НПП, засвідчило, що всі викладачі мають не менше семи професійних активностей за напрямом викладання дисциплін згідно із чинними Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності. Адміністрацією зазначено, що підбір кадрів для викладання на ОНП враховував рівень володіння іноземною мовою (наявність диплома чи сертифікату рівнем, не нижче B2), участь в міжнародних проектах, публікації іноземною мовою у Scopus/WoS, що свідчить про розуміння адміністрацією та НПП необхідності створення можливостей для інтернаціоналізації здобувачів вищої освіти за третім (освітньо-науковим) рівнем та їх інтеграцію у міжнародний освітньо-науковий простір. Підбір наукових керівників здобувачів здійснювався прозоро та відкрито із врахуванням наукових інтересів аспірантів та наукових напрямків викладачів. Еґ проаналізувала інформацію, надану у звіті з СО та наведено у відкритому доступі (<https://cutt.ly/5bq7V26>), та підтверджує дотичність тем наукових досліджень аспірантів напрямам досліджень наукових керівників. Був здійснений аналіз тематики наукових досліджень та публікацій НПП, а також підтверджений факт проходження ними відповідного фахового підвищення кваліфікації. Позитивною характеристикою ОП є наявність певної частки НПП із досвідом практичної діяльності (гарант проф. Сущенко О.А. на протязі 10 років є власником туристичної агенції «Компас» та проф. Наумік-Гладка К.Г. є співвласником туристичної агенції «Крила Карпат»). Під час зустрічі зі здобувачами було наголошено на високому рівні викладацької майстерності НПП. Водночас викладацькому складу ОНП рекомендовано спрямувати зусилля на підготовку підручників та посібників, наукових публікацій, що відповідають профілю дисциплін з урахуванням особливостей саме ОНП «Туризм».

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедури конкурсного добору НПП для успішної реалізації ОНП є прозорими і відбуваються відкрито. Цей процес регламентовано відповідно до Положення про порядок конкурсного відбору науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів)» (<https://www.hneu.edu.ua/wpcontent/uploads/2018/11/Polozhennya-pro-poryadok-konkursnoho-vidboru-naukovopedagogichnykh-pratsivnykiv.pdf>) та Статуту університету. Застосування процедури конкурсного відбору науково-педагогічних працівників відповідають загальноприйнятим положенням чинного законодавства. Оголошення про проведення конкурсу, терміни та умови його проведення розміщується на офіційному сайті Університету <https://www.hneu.edu.ua/konkurs-na-zamishhennya-vakantnyh-posad/>, а також можуть розміщуватися на спеціалізованих веб-ресурсах з метою забезпечення широкого доступу зацікавлених осіб до цієї інформації. При проведенні процедури конкурсного відбору до уваги беруться результати опитування здобувачів освіти щодо якості викладання навчальних дисциплін, його наукові та методичні публікації. Вимоги до наукових керівників здобувачів ступеня доктора філософії затверджені вченою радою університету та вказані у «Вимогах до наукових керівників і консультантів здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця (нова редакція)» (<https://cutt.ly/scbuK8K>). Вчена рада університету обговорює кандидатів на керівництво аспірантами та приймає рішення про відповідність претендентів певним затвердженим вимогам. На сайті університету розміщені профілі кандидатів на керівництво здобувачами. <https://www.hneu.edu.ua/vstup-do-aspirantury-naukovi-kerivnyky-hneu/>.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Як свідчать відомості про самооцінювання та підтер. проведені зустрічі із фокус-групами ХНЕУ активно залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу за ОНП «Туризм», використовуючи їх науковий та вироб. потенціал для спільного виконання науково-дослідних робіт, організації стажув. НПП, також універ. залучає роботодавців до проведення майстер класів, тренінгів, гостьових лекцій. Під час зустрічі зі стейкхолдерами Ю. Згурська, заст. директора Департ. міжн. співроб. Харківської міської ради, яка є одночасно і здобувачем ОНП 1 року навч., розповіла про можливість залуч. здобувачів та викладачів кафедри до участі у Турист. раді при Харківс. міськраді, підтвердила і висловила готовність й надалі приймати участь у покращенні ОНП та продовж. співпрацю з випускниками у якості роботодавця. Ю. Згурська запропонувала вдосконалити ОНП за рахунок імплементації новітніх технол., впровадження інформ. технол. у тур. діяльн., поглиблення мовної підгот. та розширення переліку іноз. мов (вкл. мов Ради Європи), що було враховано кафедрою. Також у зустрічі прийняли участь представ. академ. спільноти, що представ. потенц. роботодавців для випускників ОНП, а саме: Поколюда М.М. – к.г.н., доцент кафедри туризму та готельного господарства ХНУМГ ім. О. М Бекетова, Яцун Л.М. – д. е. н., проф. зав. кафедри менедж. зовнішньо економ. діял. та туризму ХДУХТ, які також висловили підтримку та готовність до співпраці. Шеноголець В. В. Голова правління ПАТ «Готель «Харків»» є членом роб. групи з розробки ОНП. Ю. Гладкий - власник турист. агент. «Атлант», власник аероклубу «Крила Карпат» звертався за розробкою та

проведенням маркетинг. дослідж. до фахівців кафедри та реком. звернути більше уваги у вивченні між нар. фінан. звітності. Так, стратегічними партнерами ХНЕУ, що залучені до орган. та реаліз. освіт. процесу за ОНП, є: АТ "готель "Харків", Департамент міжн. спів робіт. Харківської міської ради, ОКЗ "Харківський організаційно-метод. центр туризму" Департам. культури та туризму ХОДА, ГО "Аероклуб "Крила Карпат", ТОВ "Експерт Солюшн", Diamond FMS, ТОВ "TURAL", Університет Ліон-2 ім. Люм'єр (Франція), Інститут д-ра Я.-У. Сандала (Норвегія), ХНУМГ ім. О.М. Бекетова, ХДУХТ та ін. Діяльність відділу сприяння працевлашт. ХНЕУ, лабораторії кар'єри ХНЕУ http://job.hneu.edu.ua/p/blog-page_5.html спрямована на поглиблення співпраці бізнесу та ЗВО. Щорічно проводяться «Дні кар'єри» (<https://cutt.ly/ozhNuwl>), де здобувачі мають можливість прийняти участь у бізнес-симуляціях, майстер-класах. У лютому і березні 2021 р. представники MobiDev, EY, AB InBevEfes, Technorely, NowyStylGroup та ін. прийняли участь у Днях кар'єри (<https://cutt.ly/gzhGNvx>). 12.03.2021 р. організовано майстер-клас від фахівців сфери туризму VallettaGroupKoblevo (<https://cutt.ly/OzhNaNB>). За словами гаранта з урахуванням потреби ділового середовища здійснюється оновлення ОНП та змісту навч. дисц.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

До проведення аудиторних занять на ОНП залучаються професіонали-практики, експерти галузі, представники роботодавців від підприємств та установ-партнерів за окремими дисциплінами і темами у формі вебінарів, тренінгів, круглих столів (проведення таких заходів висвітлюється на сайті університету і кафедри). Наприклад, лабораторія кар'єри організовує тренінги та майстер-класи, інформація про які розповсюджується у соціальних мережах <https://www.facebook.com/careerhneu> Зокрема, планується проведення 21.05.2021 року в ХНЕУ ім. С. Кузнеця Бізнес-форуму KuznetsBusinessDay, на якому будуть розглянуті питання саме розвитку туристичного бізнесу. Крім того, гостьові лекції та тренінги проводяться професіоналами-практиками з Департаменту міжнародного співробітництва Харківської міської ради, Департаменту культури і туризму ХОДА, ОВ «Фарби світу» і т.д. У рамках реалізації проекту ЕРАЗМУС+ DocHub «Структуризація співпраці щодо аспірантських досліджень, навчання універсальних навичок та академічного письма на регіональному рівні України» проведено тренінги 19.02.2020 р. (<https://bit.ly/3r5Dkih>). Декан Київської Бізнес-Школи М. Крикунов провів гостьову лекцію на тему: «Стратегічне управління, маркетинг інноваційних моделей бізнесу» 26.02.2021 р. (<https://bit.ly/3t4ZqmC>). У відповідності з підписаною угодою з асоціацією «UCM-Italy» (04.03.2021 р.), для здобувачів ОНП «Туризм» плануються заходи щодо академічної мобільності, здійснення навчання та практичної підготовки фахівців за програмою «Культура італійської кухні» на базі об'єктів туристичного та готельно-ресторанного бізнесу Італії. (<https://www.hneu.edu.ua/news/pidpysannya-ugody-pro-spivrobotnytstvo-mizh-harkivskym-natsionalnym-ekonomichnym-universytetom-imeni-semena-kuznetsya-ta-asotsiatsiyeyu-ucm-italy-fodzha-italiya/>).

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Положення про підвищення кваліфікації науково-педагогічних і педагогічних працівників Харківського національного економічного університету ім. Семена Кузнеця (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/06/Polozhennya-pro-pidvyshhennya-kvalifikatsiyi-pedagogichnyh-naukovogo-pedagogichnyh-pratsivnykiv-HNEU-im-S.Kuznetsya.pdf>) передбачає зобов'язання Університету забезпечувати підвищення кваліфікації науково-педагогічних і педагогічних працівників за вибраною ними формою та видом навчання один раз на п'ять років, як в Україні так і за кордоном. Передбачені такі форми підвищення кваліфікації: інституційна (очна (денна, вечірня), заочна, дистанційна, мережева); дуальна; на робочому місці; на виробництві тощо. НПП проходять підвищення кваліфікації у ЗВО України та зарубіжних країнах, зокрема, гарант програми проф. Суценко О.А. та проф. Єрмаченко В.Є проходили стажування за міжнародною програмою академічної мобільності Erasmus+ та Університету Ліон-2 ім. Люм'єр, за темою «Удосконалення організації франко-української магістерської програми «Туризм. Культурна спадщина. Дозвілля» (2016 р.) та проф. Суценко О.А. ще за темою «Методологія наукових досліджень та викладання професійних дисциплін. Аналіз національного туристичного ринку» (2017 р.), проф. Гур'янова Л.С. приймала участь у проекті «AnalysisofthefinancialdecentralizationmechanismsdevelopmenteffectivenessinUkraineandSlovakia» (01.10.2018-31.03.2019, Економічний університет Братислави, Словаччина). Під час зустрічі з НПП майже всі викладачі надали інформацію щодо участі у закордонних стажуваннях, а саме: проф. Пушкар О.І. проходив стажування за програмою «Фонду Фулбрайт» в університеті Блумінгтон (США) та інш. За результатами фокус-груп виявлено, що ЗВО надає можливість проходження підвищення кваліфікації та стажувань на базі ХНЕУ ім. С. Кузнеця в інституті післядипломної освіти <https://www.hneu.edu.ua/programy-treningiv-kursiv-seminariv-majster-klasiv/>, який проводить семінари та тренінги з підвищення кваліфікації викладачів, також діють безкоштовні для викладачів університету курси підготовки до складання BusinessEnglishCertificate (BEC) Аналіз засвідчив, що всі НПП ОНП «Туризм» пройшли стажування протягом останніх 5 років.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

На основі результатів інтерв'ю з НПП та аналізу чинних документів, встановлено, що розвиток викладацької майстерності здійснюється здебільшого традиційними засобами через проведення відкритих занять,

взаємовідвідування з подальшим обговоренням та розповсюдженням новітнього досвіду для викладання навчальних дисциплін ОНП. НПП та адміністративний персонал під час он-лайн зустрічей підтвердили, що ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності шляхом матеріального та морального заохочення (грамоти, подяки, почесні звання, виплата премій). Зокрема, заохочення викладачів відбувається за наступні досягнення: високі показники наукової діяльності (Scopus, керівництво студентом-переможцем конкурсу наукових робіт); за організацію активної наукової діяльності викладачів кафедри та студентів; за активну участь у розвитку міжнародного співробітництва ХНЕУ ім. С. Кузнеця. Показники та порядок преміювання визначені у м «Про преміювання науково-педагогічного, наукового, адміністративно-управлінського, навчально-допоміжного та обслуговуючого персоналу ХНЕУ ім. С. Кузнеця» (<https://bit.ly/3cZWqRU>). Щорічно проводиться рейтингове оцінювання діяльності НПП відповідно Положення про рейтингове оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників, кафедр і факультетів ХНЕУ ім. С. Кузнеця» <https://www.hneu.edu.ua/polozhennya-pro-reytnyh-npp/>. Результати рейтингування факультетів, кафедр та науково-педагогічних працівників розміщуються у відкритому доступі на сайті Університету. За суттєві професійні здобутки викладачів нагороджують грамотами, подяками та Золотим знаком ХНЕУ ім. С. Кузнеця (<https://bit.ly/3lCSsCN>), висувають на нагородження стипендіями науковцям різного рівня започаткування (<https://bit.ly/315qbeH>). У співбесіді з НПП було отримано підтвердження, що за результатами визначення рейтингу за минулий календарний рік ними було отримано премію.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Процедури конкурсного добору НПП для успішної реалізації освітньої програми є прозорими і відбуваються відкрито. Університет залучає роботодавців до обговорення ОНП, проведення майстер класів. Стейкхолдери ОНП беруть участь у проведенні «Днів кар'єри». В рамках даних проектів відбуваються лекції, зустрічі з кваліфікованими фахівцями у галузі туризму, майстер-класи, екскурсії до провідних закладів м. Харкова. Наявність в Університеті власних програм підвищення педагогічної майстерності та професійного розвитку НПП, а саме Інституту післядипломної освіти. В Університеті розроблено чітку, зрозумілу і дієву систему мотивації НПП, що стимулює НПП до професійного розвитку та підвищення викладацької майстерності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Рекомендовано спрямувати зусилля на підготовку підручників та посібників, наукових публікацій, що відповідають профілю ОНП «Туризм». Під час оголошення конкурсу на заміщення вакантних посад НПП доцільно визначити додаткові вимоги до кандидатів щодо наявності публікацій профілю спеціальності та ОНП «Туризм».

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Результати опитування здобувачів вищої освіти підтверджують задоволеність рівнем викладання на ОП, аналіз тематики наукових досліджень та публікацій НПП, а також підтверджений факт проходження ними відповідного фахового підвищення кваліфікації підтверджує академічну і професійну кваліфікацію викладачів. Наявні можливості для професійного розвитку і підвищення викладацької майстерності. Освітня діяльність за цією програмою загалом відповідає Критерію 6.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Фінансовий стан ЗВО є стабільним. ЗВО виконує всі свої зобов'язання та продовжує розвиватися. Аналіз кошторису за останній рік показує, що на 97 % його використовують на заробітну плату та соціальні трансферти. Із 2016 р. колектив забезпечує зростання спеціального фонду. Загальна площа приміщень ЗВО 75421 кв.м., площа навчальних приміщень становить 12382 кв.м. До матеріально-технічної бази належать бібліотека, обладнання, аудиторії, технічне обладнання, лабораторій, що забезпечують навчальний процес та пункти харчування. Покриття Wi-Fi, приміщення коворкінгу, обчислюваних центрів, Україно-Болгарського центру, Арабського центру, Марокканського

центру. До послуг читачів бібліотеки відкрито 6 читальних залів утому числі періодичних видань та читальні зали за спеціальним спрямуванням для науковців, аспірантів, іноземних студентів. Фонд бібліотеки складає близько 900 тис. видань. Електронний каталог бібліотеки містить 6370 рубрик за основними тематичними розділами (<http://library.hneu.edu.ua/>). У 2012 створено Репозиторій (наук. архів) ХНЕУ. Наук. публікації здобувачів за ОНП «Туризм» обов'язково розміщуються у репозиторії (Вовк К.М.: <https://cutt.ly/LvPpUzA>, <https://cutt.ly/evPpF6I>, <https://cutt.ly/dvPpX73> Касенкова К.В. <https://cutt.ly/ovPpnrW> <https://cutt.ly/1vPpf3H> Семків М.О. <https://cutt.ly/ovPpwKq> <https://cutt.ly/GvPoz388> Пудровська М.М. <https://cutt.ly/svPabAq> <https://cutt.ly/avPaoPY>). Навчально-методичне забезпечення за ОНП знаходиться у вільному доступі на офіційному веб-сайті (<https://www.hneu.edu.ua/navchalno-metodychne-zabezpechennya-242-turyzm/>). ЕГ відзначає ефективну організацію роботи та рівень наповнення ПНС. Позитивною практикою є те, що адміністрація вважає невід'ємною складовою формування в молоді естетичного смаку, культури, світогляду. Сильною стороною вважаємо розвинуту соціальну інфраструктуру ЗВО, а саме – гуртожитки; спортивні секції; коворкінг центр, центри вивчення іноземних мов та ін. ЕГ засвідчує, що фінансові та матеріально-технічні ресурси, навчально-методичне забезпечення ОНП забезпечують досягнення визначених ОНП цілей та ПРН. В ХНЕУ створено сприятливі та якісні умови для здобувачів. До взірцевої практики віднесемо: моніторинг рівня задоволеності здобувачів освітнім середовищем. За звітом результатів опитувань аспірантів щодо внутрішнього забезпечення якості у ХНЕУ, 2020-2021 н.р., маємо 91,7% рівня задоволеності освітньо-науковим середовищем та ресурсами серед здобувачів освіти за ОНП; наявність спеціалізованого програмного забезпечення (QGIS, Amadeus, Diamond FMS, Оверія-туризм) яке не тільки сприяє досягненню ПРН 2, ПРН 15, визначає унікальність ОНП, та дозволяє здобувачеві проводити аналіз даних та робити прогнозування в своїх наукових дослідженнях.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

ЗВО забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми. Доказами того є: • безоплатне wi-fi покриття на території студмістечка; • доступ до мереж URAN, Scopus, Web of Science та ін.; • ЗВО доєднався до наукової роумінгової Wi-Fi мережі EDUROAM, створеної для міжнародної науково-освітньої спільноти та доступної в навчальних та наукових закладах 101 країни світу; • безоплатно надається доступ до системи інформаційно-правового забезпечення «Ліга-Закон»; • на базі бібліотеки відкрито Інформаційний центр Світового банку в Україні, та Інформаційний центр Євросоюзу; • безоплатні послуги бібліотеки: електронна доставка документів, віртуальна довідка, визначення кодів УДК, особиста картка читача, єдина картка читача; • перша медична допомога та прийом лікаря з питань профілактичних щеплень; • безоплатні послуги соціально-психологічної служби ХНЕУ ім. С. Кузнеця; • коворкінг простір; • можливість відвідувань тренажерної зали та спортивних секцій.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Враховуючи можливості дистанційної акредитаційної експертизи, будь-якої фізичної небезпеки для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за ОНП, виявлено не було. Під час спілкування зі здобувачами, гарантом ОНП та представниками адміністрації ЗВО було встановлено, що освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти. Здобувачі задоволені умовами навчання. Випадків порушень техніки безпеки та травмувань не зафіксовано. ЗВО на належному рівні підтримують систему протипожежної безпеки університету. Виконують роботи із благоустрою території, прилеглої до корпусів університету та гуртожитків, обладнання пішохідних доріжок та облаштування місць для паркування велосипедів біля навчально-бібліотечного корпусу. Із метою створення безпечних умов, університетом було придбано та встановлено відеоспостереження, функціонує пропускна система. Під час огляду матеріально-технічної бази ЕГ мала змогу переконатися у дотриманні карантинних умов у приміщеннях університету. Пункт охорони здоров'я ХНЕУ ім. С. Кузнеця, який є підрозділом Харківської міської студентської лікарні, надає першу медичну допомогу, проводить прийом лікаря, забезпечує щорічний медичний профілактичний огляд студентів, видає лікарняні листки і довідки, проводить профілактичні щеплення, та ін. (<https://www.hneu.edu.ua/pidrozdily/medpunkt/>). Соціально-психологічна служба опікується психічним здоров'ям здобувачів, дбає про розвиток та соціальний добробут; також наявний телефон та скринька довіри. Зустріч із представниками студентського самоврядування та аспірантами показала задоволеність аспірантів освітнім середовищем. Вони звертали увагу на сприятливий морально-психологічний клімат, який не сприяє появі та поширенню складних конфліктних ситуацій. Психолог Університету забезпечує психодіагностику та психопрофілактику; проводить психореабілітацію та консультування у разі потреби, сприяє психологічній освіті, здійснює превентивне виховання та допомагає у запобіганні і подоланні конфліктів; проводить соціальний патронаж (для осіб з особливими потребами) (<https://www.hneu.edu.ua/sotsialno-psyhologichna-sluzhba-hneu-im-s-kuznetsya-2/>). Взірцевою практикою є системний моніторинг потреб та інтересів здобувачів вищої освіти на ОНП та наявність зворотнього зв'язку від адміністрації. Прикладом такої взаємодії є запит здобувача Касенкової К.В. «Задля посилення практичної спрямованості Програми та набуття здобувачами додаткових професійних компетентностей пропоную збільшити практично-прикладну складову навчальних дисциплін «Рекреаційна економіка» та «Дослідження світового та регіональних туристичних ринків», наприклад, додати лабораторні роботи». Після обговорення на засіданні кафедри (протокол №14 від 21.04.2020 р.) ця пропозиція була врахована.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Під час зустрічі здобувачі засвідчили, що вони задоволені якістю індивідуальної взаємодії з викладачами, кафедрами, відділом аспірантури і докторантури, іншими структурними підрозділами університету. Відмітили зручність спілкування з викладачами через онлайн-сервіси на дистанційній платформі. Зазначили, що вся необхідна їм інформація знаходиться у вільному доступі на сайті ЗВО та кафедри. Прослідковується чіткий зв'язок співпраці між структурними підрозділами. До консультування та надання інформаційної підтримки здобувачам вищої освіти за ОНП «Туризм» долучені структурні підрозділи ЗВО: відділ аспірантури (розклад, графік НП); Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених (тренінги, інформування); Рада молодих вчених; кафедра туризму (організація конференцій, тренінгів); відділ маркетингу та корпоративних комунікацій (сайт, соціальні мережі), сайт ПНС забезпечують організацію освітнього процесу. Під час інтерв'ювання здобувачів ЕГ було встановлено, що соціальна підтримка здійснюється через студентський актив шляхом письмового/усного звернення, наприклад: аспіранту за зверненням може бути наданий гуртожиток, а також у зв'язку зі скрутним матеріальним становищем або хворобою надається фінансова допомога від ЗВО. Створено систему підтримки здобувачів освіти у працевлаштуванні та сприянні кар'єрному росту (<http://job.hneu.edu.ua/>). Аспіранти ОНП відзначили доброзичливість та активність університетської спільноти у допомозі в задоволенні їх потреб, як загального так і наукового змісту. Інформаційна підтримка здійснюється завдяки доступу до відкритих інформаційних ресурсів на сайті ХНЕУ, у тому числі через вкладку «Дошка оголошень» для аспірантів та докторантів (<https://www.hneu.edu.ua/doshka-ogoloshen/>). Творчий колектив співробітників бібліотеки «SociumLibrarySloboda» проводить культурно-масові заходи для всіх зацікавлених співробітників, викладачів та студентів університету. Зустрічі відбуваються майже кожного місяця до святкових та пам'ятних дат. Первинна профспілкова організація студентів, аспірантів, докторантів надає організаційну, інформаційну та матеріальну допомогу у разі потреби.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

За посиланням (<https://www.hneu.edu.ua/inklyuziya/>) на офіційному веб-сайті ЗВО розміщені нормативні документи, що регламентують інклюзивність освітнього процесу та середовища: Можливості для студентів з особливими потребами, Довідка щодо доступності та безперешкодного доступу осіб та інших маломобільних груп населення до будівель ХНЕУ ім. С. Кузнеця, Порядок супроводу осіб з обмеженими фізичними можливостями та інших маломобільних груп населення на території університету, Умови для навчання осіб з особливими потребами, Положення про організацію інклюзивного навчання. У ЗВО створено відповідні умови для реалізації права осіб з особливими освітніми потребами на освіту, соціалізацію та інтеграцію в суспільство. Усі навчальні корпуси обладнані пандусами, та з'єднані між собою просторими переходами, що спрощує пресування між будівлями. На вахті кожного навчального корпусу ЗВО розміщено контактний телефон чергової особи для супроводу осіб з особливими потребами; черговий асистує особу з особливими освітніми потребами при вирішенні всіх питань, надає допомогу при пересуванні університетом, розміщені у транспортному засобі. На ОНП «Туризм» здобувачі з особливими потребами відсутні. До позитивних практик ЕГ відносить можливість організації розселення осіб з особливими освітніми потребами у найближчому до навчальних корпусів гуртожитку, що має всі необхідні умови для проживання маломобільних груп населення. Взірцевою практикою визначаємо існуючу практику складання розкладу занять здобувачів вищої освіти з урахуванням вимог осіб з особливими освітніми потребами.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), зрозумілі та доступні для всіх учасників освітнього процесу. ЕГ пересвідчилась в тому, що здобувачі вищої освіти за ОНП «Туризм» обізнані з процедурами врегулювання конфліктних ситуацій. Про конфліктні ситуації, здобувачі можуть повідомити анонімно по телефону або через скриньку довіри. Згідно з Положенням про політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій у ХНЕУ (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/02/Polozhennya-pro-polityku-ta-protsedury-vregulyuvannya-konfliktnyh-sytuatsij.pdf>) для вирішення конфліктної ситуації збирається комісія. До складу комісії входять: заступник керівника відповідно до розподілу функціональних обов'язків, делеговані представники факультету, до якого належать суб'єкт конфлікту, уповноважений представник первинної профспілкової організації співробітників, уповноважений представник первинної профспілкової організації студентів, аспірантів і докторантів, представники молодіжної організації, представник наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених та інші представники структурних підрозділів, юристконсульт, психолог. Положення про політику запобігання, попередження та боротьби з сексуальними домаганнями і дискримінацією в ХНЕУ (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/09/Polozhennya-Pro-polityku-zapobigannya-poperedzhennya-ta-borotbu-z-seksualnymu-domagannamy-ta-dyskriminatsiyeyu.pdf>) визначає що ЗВО дотримується законодавства України і норм

міжнародного права у сфері забезпечення гендерної рівності та протидії дискримінації, та містить чітку і зрозумілу політику і процедури вирішення конфліктних ситуацій, пов'язаних з сексуальними домаганнями. Позитивною практикою вважаємо те, що політика та процедури врегулювання конфліктних ситуацій у ЗВО, включаючи соціальні конфлікти, передбачають: моніторинг можливих причин та проведення профілактичних заходів, створення об'єктивних умов, що перешкоджають виникненню і розвитку передконфліктних ситуацій; усунення соціально-психологічних та нейтралізація особистісних причин виникнення конфліктних ситуацій; проведення спеціалізованих бесід та тренінгів. На зустрічах ректор та здобувачі підтвердили можливість вільного звернення здобувачів прямо до адміністрації ЗВО з будь-яких питань. На зустрічі із ЕГ представники студентського самоврядування та аспіранти стверджували, що випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією чи корупцією не було. ЕГ з'ясовано, що в разі виникнення конфліктної ситуації аспірант має можливість звернутися до завідувачки відділу аспірантури і докторантури, а в разі потреби – із заявою до ректора. У ЗВО існує чітка і зрозуміла політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій, про що інформовані усі учасники освітнього процесу.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

1. Матеріально-технічні ресурси ЗВО знаходяться на високому рівні та забезпечують досягнення програмних результатів навчання. 2. Упроваджено систему автоматизації бібліотечних процесів, організовано доступ користувачів до електронних баз даних. 3. Всі особи, залучені до освітньо-наукового процесу, мають право на вільний та безоплатний доступ до інфраструктури та значної кількості інформаційних (електронних) ресурсів. 4. Створені всі умови для реалізації права на освіту осіб з особливими освітніми потребами. 5. ХНЕУ має психологічну службу, а також надає належну соціальну підтримку. Упроваджено Положення про політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій у ХНЕУ ім. С.Кузнеця з чіткими процедурами їх вирішення. 6. Адміністрація закладу вважає невід'ємною складовою навчально-виховного процесу формування в молоді естетичного смаку, культури, формування світогляду. В університеті виконують систематичну роботу з естетичного оздоблення приміщень університету та гуртожитків. 7. До позитивних практик також доцільно віднести, можливість організації розселення осіб з особливими освітніми потребами у найближчому до навчальних корпусів гуртожитку, що має всі необхідні умови для проживання маломобільних груп населення. 8. Проведення політики, що перешкоджає виникненню і розвитку передконфліктних ситуацій; усунення соціально-психологічних та нейтралізація особистісних причин виникнення конфліктних ситуацій; проведення спеціалізованих бесід та тренінгів. 9. Сильною стороною у контексті критерію 7 є наявність розвинутої соціальної інфраструктури ЗВО. Взірцевими практиками визначаємо: 1. Передбачену можливість складання розкладу занять здобувачів вищої освіти з урахуванням вимог осіб з особливими освітніми потребами та систематичний моніторинг рівня задоволеності здобувачів освітньо-науковим середовищем та матеріально-технічною базою. 2. Системний моніторинг потреб та інтересів здобувачів вищої освіти на ОНП та наявність зворотнього зв'язку від адміністрації. 3. Наявність спеціалізованого програмного забезпечення (QGIS, Amadeus, Diamond FMS, Оверія-туризм) яке не тільки сприяє досягненню ПРН 2, ПРН 15, підтверджує унікальність ОНП, та дозволяє здобувачеві проводити аналіз даних та робити прогнозування в своїх дисертаційних дослідженнях.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Не виявлено

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Стан матеріально-технічної бази та освітнє середовище повністю відповідають рівню відповідності А за критерієм 7. Матеріально-технічні ресурси, а також навчально-методичне забезпечення ОНП «Туризм» забезпечують досягнення визначених ОНП цілей та програмних результатів навчання. Послідовна політика адміністрації закладу, яка вважає невід'ємною складовою навчально-виховного процесу формування в молоді естетичного смаку, культури, розширення світогляду, створила якісне освітньо-наукове середовище з атмосферою взаємної поваги до усіх учасників процесу та, насамперед, до наукового дослідження та професійної репутації науковця. В ЗВО впроваджена політика, що перешкоджає виникненню і розвитку передконфліктних ситуацій. Надані вичерпні можливості отримання освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньо-науковою програмою «Туризм». Створено дружнє освітнє середовище для осіб з особливими освітніми потребами. У цьому контексті вважаємо практику складання розкладу занять здобувачів вищої освіти з урахуванням вимог осіб з особливими освітніми потребами взірцевою. Також

взірцевий характер має систематичний моніторинг рівня задоволеності здобувачів освітньо-науковим середовищем та матеріально-технічною базою, рівень забезпечення ОНП спеціалізованим програмним забезпеченням, лабораторіями та консультативною підтримкою необхідною як для провадження освітнього процесу, так і для проведення індивідуального наукового дослідження на найвищому рівні.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Розроблення, затвердження, моніторинг та періодичний перегляд ОП здійснюється згідно з загальноакадемічною політикою відповідно до процедур, визначених низкою Положень: «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти» (<https://bit.ly/2QEjBdl>), Положення про організацію освітнього процесу із застосуванням технологій дистанційного навчання у ХНЕУ ім. С. Кузнеця (<https://bit.ly/3ntRVUG>), Положення про розроблення, затвердження, моніторинг, періодичний перегляд та оновлення освітніх програм у ХНЕУ ім. С. Кузнеця (нова редакція) (<https://bit.ly/3eAKrLu>). ЕГ встановлено відповідність розроблення ОНП «Туризм» до вищезазначених Положень. Процедuru перегляду ОП встановлено в п. 4.2 «Положення про розроблення, затвердження, моніторинг, періодичний перегляд та оновлення освітніх програм у ХНЕУ ім. С. Кузнеця (нова редакція)» (<https://bit.ly/3eAKrLu>). Визначені у Положенні періодичність та процедури оновлення освітніх програм не порушуються. Під час спілкування з фокус-групами встановлено, що моніторинг ОНП здійснюється 1 раз на рік або за завершенням циклу освітньої програми відповідного рівня вищої освіти або в разі зміни законодавчої та нормативної бази, з метою встановлення її відповідності сучасним вимогам щодо якості ВО, вимогам ринку праці, законодавства, стейкхолдерів. Відповідно до цього приймається рішення щодо змін в ОНП. Останні зміни в ОНП «Туризм» здійснено за результатами моніторингу, проведеного у 2020-2021 н.р., пропозиції стейкхолдерів були розглянуті на засіданні робочої групи, про що можна впевнитись на відповідній сторінці офіційного сайту кафедри (<https://bit.ly/3dWpprt>). На даний момент йде громадське обговорення проєкту 2021 року.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

В ході зустрічі зі здобувачами освіти було встановлено, що вони беруть активну участь в процесі моніторингу та періодичного перегляду ОНП. Участь відбувається на партнерських засадах. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми, регулюючись в тому числі Положенням про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук в аспірантурі (поза аспірантурою) та докторантурі ХНЕУ ім. С. Кузнеця. (<https://bit.ly/2PAmk7m>). Дієвим фактором залучення здобувачів до процесу забезпечення якості ОП є опитування студентів, яке здійснюється відповідно до «Положення про внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти університету» (<https://bit.ly/2QEjBdl>). ЗВО проводить на регулярній основі (2 рази на рік) анонімне студентське онлайн-опитування, результати якого реально впливають на зміст навчання і викладання, що підтверджено протоколами, результати якого розміщено на сайті ЗВО (<https://cutt.ly/ZbHgAA5>). Здобувачі вищої освіти входять до складу робочої групи ОНП «Туризм», зокрема аспірантка 2 курсу навчання Семків Мар'яна. Під час експертизи було встановлено що аспіранти безпосередньо впливають на оновлення ОНП, що зафіксовано Протоколами кафедр (Протокол №14 від 21.04.2020 р., Протокол №15 від 05.04.2021 р., Протокол №10 від 15.03.2018 р., Протокол №13 від 12.06.2018 р.) та підтверджено безпосередньо самими здобувачами освіти (Вовк К.М. здобувач вищої освіти, пропонує внести до складу вибіркової компоненти 2 навчальні дисципліни професійного спрямування – «Державна політика в галузі туризму в умовах глобалізації», «Європейські економічні студії» з метою кращого засвоєння результатів навчання, спрямованих на проведення досліджень у галузі міжнародного туризму (відповідно до тем дисертаційних робіт (протокол 10); Екоуагхе Матхнаї здобувач вищої освіти, пропонує внести навчальну дисципліну «Українська мова як іноземна» до базової складової навчального плану у обсязі додаткових 4,0 кредитів ЄКТС для іноземців та осіб без громадянства, які прагнуть поліпшити знання державної мови з метою кращого засвоєння результатів навчання. З пропозиціями, що надходять від здобувачів та ін. стейкхолдерів можна ознайомитись на сайті кафедри туризму (<https://cutt.ly/6bNhxYU>). Для визначення рівня задоволеності щодо організації ОП, форм та методів навчання та викладання за ОНП двічі на рік проводиться відповідне анонімне онлайн-опитування. Також на платформі ПНС проводяться анонімні онлайн-опитування «Навчальна дисципліна очима студентів» після закінчення курсу за кожною ОК.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

В ході експертизи було з'ясовано, що ЗВО співпрацює з роботодавцями та їх об'єднаннями на постійній основі, стейкхолдери залучені до процесу періодичного перегляду програми в якості партнерів. Учасники фокус-групи (зокрема, представники Департаменту міжнародного співробітництва Харківської міської ради, ОКЗ «Харківський організаційно-методичний центр туризму» Харківської обласної державної адміністрації, АТ «Готель «Харків», ТОВ

«Експерт Солюшн», ТОВ «TURAL», ГО «Аероклуб «Крила Карпат», ТОВ «Фарби світу») підтвердили, що вони залучаються до процесу моніторингу та періодичного перегляду ОНП, вони мають можливість вносити корективи та зміни в ОНП, їхні пропозиції враховуються, що підтверджено Протоколами (Протокол №15 від 05.04.2021 р., Протокол №15 від 05.04.2021 р., Протокол №10 від 06.01.2021 р., Протокол №14 від 21.04.2020 р., Протокол №14 від 21.04.2020 р., Протокол №1 від 28.08.2019, Протокол №14 від 16.04.2019 р., Протокол №9 від 16.02.2017). Пропозиції, що надходять від роботодавців знаходяться у відкритому доступі на сайті кафедри туризму (<https://cutt.ly/6bNhxYU>). Взаємодія з роботодавцями носить системний характер, вони залучаються як зовнішні партнери та активно взаємодіють з ЗВО. Під час зустрічі з роботодавцями було зафіксовано, що вони поінформовані щодо можливості внесення пропозицій до нового проекту, та зокрема представник ГО «Аероклуб «Крила Карпат» вже вніс пропозиції до оновлення ОНП.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

У ХНЕУ ім. С. Кузнеця функціонує відділ працевлаштування студентів та взаємодії з бізнес-структурами (<https://bit.ly/зехХУ6у>), що функціонує згідно до Положення про відділ працевлаштування студентів та взаємодії з бізнес-структурами (<https://bit.ly/зех2PF6>), одним з основних завдань якого є сприяння працевлаштуванню студентів та випускників Університету та вдосконалення та поглиблення співпраці між Університетом та бізнесом на принципі державно-приватного партнерства, що спрямована на підвищення професійних компетентностей, конкурентоспроможності та скорішої адаптації випускників на сучасному ринку праці. На даний момент лише одна особа є випускником даної ОНП - Вовк К.М., що працює на посаді викладача на кафедрі туризму.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

У ХНЕУ запроваджено «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти» (<https://bit.ly/2QEjBdl>), розробка якого здійснювалась з урахуванням відповідно до міжнародних документів, законодавчої та нормативної бази, проектів нормативно-правових актів України, нормативних документів ХНЕУ ім. С. Кузнеця: Стандартів і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти, підготовлених для ухвалення на конференції Міністрів в Єревані та ухвалених 14-15 травня 2015 р., що формує внутрішню університетську програму забезпечення якості освіти та освітньої діяльності та забезпечує вчасне реагування на недоліки, які виявляються в ОП під час здійснення процедур ВЗЯО. В рамках цієї системи у ХНЕУ постійно проводиться Комплексний моніторинг якості освітнього процесу, зокрема з метою оцінки якості освітньої складової підготовки в аспірантурі проводиться опитування аспірантів, результати якого може переглянути зацікавлена сторона (<https://bit.ly/3tZSyb9>). Під час дослідження самоаналізу і проведення зустрічей з фокус-групами суттєвих недоліків у реалізації ОНП не виявлено. Зафіксовані пропозиції щодо підвищення якості ОНП та освітнього процесу загалом з боку здобувачів та роботодавців, а також ті, що надійшли під час громадського обговорення, знайшли своє відображення в процесі реалізації ОНП. Відповідно до наданих пропозицій ОНП коригується.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація ОНП «Туризм» є первинною.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Зустріч з керівництвом ЗВО, науково-педагогічними працівниками підтвердила, що в ЗВО проводиться оцінювання та контроль якості методичного забезпечення ОП, є графік відвідування занять завідувачем кафедри, деканами, представниками відділ забезпечення якості освіти та інноваційного розвитку, що дозволяє оцінювати рівень якості ОП. Установлено, що система внутрішнього забезпечення якості освітнього процесу охоплює процедури, що здійснює ХНЕУ, постійно вдосконалюється та відповідає затвердженим стандартам і потребам стейкхолдерів. На зустрічах із стейкхолдерами ЕГ переконалася що в академічній спільноті сформована висока культура якості, усі її учасники ознайомлені із нормативними документами та механізмами які забезпечують постійний розвиток ОНП. Вирішенням сучасних завдань щодо забезпечення якості освіти у ХНЕУ ім. С. Кузнеця займається відділ забезпечення якості освіти та інноваційного розвитку (<https://cutt.ly/ZbHQLNy>). Учасники академічної спільноти залучаються до процедур системи ВЗЯО шляхом колегіального обговорення при створенні регулюючих документів, а також проведенням опитувань серед студентів щодо визначення зауважень та формування пропозицій. Крім того, до процедур забезпечення якості залучаються представники з інших ЗВО та наукових установ у якості рецензентів

ОНП, робочих програм та методичних матеріалів для дисциплін, які викладаються на програмі, наукових публікацій викладачів та здобувачів. У ЗВО визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації ОНП. Під час акредитації було виявлено, що здобувачі вищої освіти за ОНП «Туризм» приймають участь в регулярних заходах щодо академічної доброчесності та добре ознайомлені з основними концепціями та парадигмами завдяки Кодексу академічної доброчесності Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця (<https://bit.ly/32UHSOT>). Окрім іншого під час зустрічі з аспірантами було зафіксовано, що кожний аспірант має підписати Декларацію академічної доброчесності. Все викладене дозволяє твердити, що у ЗВО сформована культура якості, що сприяє розвитку освітньої програми.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

1. У ХНЕУ ім. Семена Кузнеця існує розуміння керівництва ЗВО, факультету, кафедри необхідності підтримання рівня якості освіти, проводиться постійний моніторинг рівня якості освіти. 2. Учасники академічної спільноти залучаються до процедур системи ВЗЯО шляхом колегіального обговорення при створенні регулюючих документів, а також проведенням систематичного моніторингу якості освіти, з опитувань серед студентів щодо визначення зауважень та формування пропозицій. 3. В ході експертизи було з'ясовано, що ЗВО співпрацює з роботодавцями та їх об'єднаннями на постійній основі, стейкхолдери залучені до процесу періодичного перегляду програми в якості партнерів. 4. В ході зустрічі зі здобувачами освіти було встановлено, що вони беруть активну участь в процесі моніторингу та періодичного перегляду ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Рекомендовано продовжувати активно залучати стейкхолдерів до тематичного оновлення навчальних дисциплін ОНП «Туризм».

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

ХНЕУ дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОНП «Туризм». Аспіранти безпосередньо та через органи ради молодих вчених, аспірантури залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Пропозиції аспірантів, роботодавців завжди (при обґрунтуванні) береться до уваги під час перегляду ОНП. Практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників ОНП існує. Також на ОНП здійснюється система забезпечення якості ОНП, що забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила та процедури що регулюють права та обов'язки учасників освітнього процесу прозорі та зрозумілі, та доступні для всіх зацікавлених осіб в розділі «Документи Університету» (<https://bit.ly/2QZH7Sa>). Зокрема основні процеси та норми регулюються Положенням про організацію освітнього процесу у ХНЕУ ім. С. Кузнеця (<https://bit.ly/3aJJJq1>), Положенням про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук в аспірантурі (поза аспірантурою) та докторантурі ХНЕУ ім. С. Кузнеця (<https://bit.ly/3eOP9Wj>) та Положенням про політику запобігання, попередження та боротьбу з сексуальними домаганнями та дискримінацією в ХНЕУ ім. С. Кузнеця (<https://bit.ly/3vnYdBo>). Нормативні документи визначають та регламентують права та обов'язки учасників освітнього процесу в повному обсязі, не містять дискримінаційних положень. Під час зустрічей із здобувачами, академічним персоналом та огляду матеріально технічної бази, ЕГ мала змогу пересвідчитись у тому, що здобувачі освіти за ОНП «Туризм» користуються тими самими правами і обов'язками, що й інші здобувачі вищої освіти, беруть участь у діяльності Первинної профспілкової організації студентів, аспірантів, докторантів та Ради молодих вчених. До кращих практик доцільно віднести систематичне отримання аспірантами методичного і змістового

наукового консультування від наукового керівника, від академічного персоналу, постійне залучення до участі у засіданнях кафедри туризму, запрошення до наукових та інформаційних заходів Ради молодих вчених, Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених. Здобувачі під час зустрічей неодноразово підкреслювали наявність ефективних каналів комунікації з керівниками як офіційних, через веб-сайт та ПНС, так і з використанням чатів у соціальних мережах. Під час акредитації, зокрема під час зустрічі з НПП, здобувачами вищої освіти та роботодавцями було виявлено, що всі причетні особи до реалізації освітнього процесу поінформовані про свої права та обов'язки та дотримуються визначених правил та процедур.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Проект ОНП «Туризм» на 2021 рік та Google форма «Громадське обговорення проекту освітньої наукової програми «Туризм», третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти», де кожний бажаючий може залишити свої пропозиції стосовно вдосконалення програми, своєчасно і з дотриманням вимог розміщені на офіційному веб-сайті ЗВО (<https://www.hneu.edu.ua/gromadske-obgovorennya-osvitnih-program/>) також можна знайти попередні пропозиції, від кого вони були надані та номери Протоколів засідань робочої групи, де були обговорені надані пропозиції (<https://bit.ly/3xAY1kf>), що можна вважати взірцевою практикою в контексті прозорості та доступності організації освітнього процесу. На момент проведення експертизи за цим посиланням вже також розміщена таблиця результатів громадських обговорень, яка містить пропозиції від стейкхолдера. ЕГ вважає сильною стороною ОНП «Туризм» наявність Google форми «Пропозиції стейкхолдерів щодо вдосконалення освітньо-наукової програми «Туризм» і на офіційному сайті кафедри туризму у розділі Аспіранту (<http://tourism.hneu.edu.ua/poll/>), що гарантує можливість для стейкхолдерів подавати свої пропозиції та зауваження до змісту ОНП. Під час зустрічі з аспірантами та роботодавцями, було виявлено, що вони обізнані щодо наданої можливості, та вже користувались формою внесення пропозицій.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Точна і достовірна інформація про ОНП (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) оприлюднена у відкритому доступі на офіційному веб-сайті ЗВО, у розділі Аспірантура (<https://www.hneu.edu.ua/aspirantura-spetsialnosti/>). Вкладка Аспірантура: 242 «Туризм» (<https://www.hneu.edu.ua/aspirantura-242-turyzm/>) містить інформацію про гаранта та членів робочої групи ОНП, активне посилання на вкладку Громадського обговорення програми, посилання на вкладку Навчально-методичне забезпечення 242 «Туризм», де приведені робочі програми та силабуси освітніх компонентів, інформація щодо навчально-методичного забезпечення вибіркового навчальних дисциплін: загальних та професійних, навчальні плани попередніх років, що свідчить про достатній обсяг інформування всіх заінтересованих сторін (стейкхолдерів) та суспільства. ЕГ визначає як сильну сторону вичерпне інформаційне наповнення розділу «Аспіранту» на офіційному веб-сайті кафедри туризму (<http://tourism.hneu.edu.ua/postgraduate/>). У розділі розміщено інформацію стосовно історії виникнення, обґрунтування актуальності та змістової унікальності ОНП, зміст ОНП, можливостей участі у програмах академічної мобільності, програмах стажувань, мовної підготовки. Вкладка Публічна інформація містить інформацію щодо положення про підготовку в аспірантурі, оцінювання якості підготовки в аспірантурі, академічну доброчесність аспірантів, вибір або зміну теми дисертаційного дослідження, вибір навчальних дисциплін, розкладу занять аспірантів, навчально-методичного забезпечення, педагогічної практики, звітування аспірантів про виконання індивідуального плану роботи на кафедрі (атестації), графіку підготовки аспірантів, мобільності аспірантів, стипендії, трудової діяльності, законодавчо-нормативної база, захисту дисертації.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

1. ЗВО своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму: актуальну ОНП, ОНП попередніх років та посилання на громадське обговорення проекту, навчальні плани минулих років та поточного року, навчально-методичне забезпечення. 2. Проведення регулярних публічних атестацій, під час яких аспіранти звітують про хід своїх індивідуальних дослідницьких проектів. 3. Систематичність отримання аспірантами методичного і змістовного наукового консультування від наукового керівника та академічного персоналу кафедри. 4. Наявність чіткого та зрозумілого механізму отримання пропозицій та зауважень від стейкхолдерів, що гарантує можливість подавати свої пропозиції та зауваження до змісту ОНП. 5. Висвітлення у відкритому доступі результатів врахування пропозицій стейкхолдерів та внесення змін до ОНП за результатами громадських обговорень. 6. Вичерпне інформаційне наповнення розділу «Аспіранту» на офіційному веб-сайті кафедри туризму, що гарантує можливість зробити поінформований вибір щодо вступу на ОНП «Туризм».

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Слабких сторін не виявлено

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Обсяг інформації, що оприлюднюється на офіційному сайті ЗВО та сайті кафедри туризму, вичерпний для того, щоб забезпечити можливість потенційних вступників зробити поінформований вибір щодо вступу на ОНП «Туризм», а роботодавців – щодо цілей та змісту підготовки здобувачів за цією програмою. ЗВО повністю відповідає вимогам прозорості й публічності діяльності за Критерієм 9. Кращими практиками є систематичність отримання аспірантами методичного і змістовного наукового консультування від наукового керівника та академічного персоналу кафедри, також прозора, врегульована процедура та практика проведення публічної атестації здобувачів. Зразковою практикою за цим критерієм вважаємо наявність чіткого та зрозумілого механізму отримання пропозицій та зауважень від стейкхолдерів, що гарантує можливість подавати свої пропозиції та зауваження до змісту ОНП. Звітування стосовно результатів впроваджених змін до ОНП на основі пропозицій стейкхолдерів публічно у відкритому доступі. Необхідно зазначити, що дотримання цієї практики ведеться протягом всього періоду існування ОНП. До взірцевої/інноваційної практики за критерієм 9 відносимо розміщення на кафедральному сайті інформації щодо тематики досліджень аспірантів, їх наукових здобутків, отриманих ними сертифікатів, що сприяє популяризації освітньо-наукової програми та іміджу молодого науковця.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

Зміст ОНП відповідає науковим інтересам здобувачів, зокрема запропоновані для вибору здобувачів дисципліни мають досить широко коло та враховують наукові інтереси здобувачів. Відповідність змісту ОНП «Туризм» науковим інтересам здобувачів засвідчує наявність у структурі ОНП таких обов'язкових навчальних дисциплін, як «Іноземна мова», «Філософія науки», «Методологія та організація наукових досліджень», «Математичні методи, моделі та інформаційні технології у наукових дослідженнях», «Рекреаційна економіка», «Дослідження світового та регіональних туристичних ринків», «Педагогічна практика» та «Українська мова як іноземна» (для підготовки іноземців та осіб без громадянства) (<https://www.hneu.edu.ua/aspirantura-242-turyzm/>). Вибіркові освітні компоненти циклу професійної та практичної підготовки ОНП «Туризм» також відповідають науковим інтересам здобувачів вищої освіти, сприяють розвитку наукового світогляду та забезпечують здобувачам повноцінну підготовку до дослідницької діяльності в межах спеціальності 242 Туризм. Дисципліни вибіркового блоку дозволяють здобувачам сформувати власну освітньо-наукову траєкторію відповідно до тематики їх дисертаційних досліджень та наукових інтересів. Під час зустрічі із НПП, що викладають на ОНП «Туризм», отримано підтвердження щодо врахування тем наукових досліджень здобувачів ОНП «Туризм» при підготовці до лекційних занять, розробленні завдань до практичних (семінарських) занять та завдань для самостійної роботи, що можливо за рахунок навчання у малих групах. Задля оволодіння здобувачами ОНП «Туризм» викладацької компетентності, в навчальному плані передбачені, зокрема, такі ОК: «Філософія науки», «Методологія та організація наукових досліджень», «Педагогічна практика».

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

У звіті самооцінювання, а також на сайті кафедри (<https://cutt.ly/UbrKaVE>) наведено тематику дисертаційних досліджень здобувачів та посилання на профілі їх наукових керівників. З аналізу профілів наукових керівників, тем дисертаційних робіт встановлено відповідність напрямку дослідження тематиці наукової діяльності: проф. Суценок О.А. та аспірантів Касенкової К.В., Семків М.О.; проф. Ермаченка В.Є. та аспірантки Пудровської М.В.; проф. Наумік-Гладкої К.Г. та аспірантки Вовк К.М. Наукові керівники є активними дослідниками та мають наукові публікації, дотичні до тематики дисертаційних досліджень здобувачів, зокрема такі, що індексуються у наукометричних базах Scopus/WoS. Під час онлайн-зустрічей зі здобувачами, НПП та адміністрацією ЗВО було уточнено інформацію щодо вибору тем дисертаційних досліджень та наукових керівників. ЕГ свідчить, що було враховано наукові інтереси та бажання здобувачів.

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

Аналіз матеріально-технічного забезпечення показав, що ХНЕУ має достатню матеріальну базу для проведення наукових досліджень у відповідності до тематики аспірантів. ЗВО надає здобувачам безкоштовний доступ до сучасно обладнаних комп'ютерних центрів, що розташовані у кожному навчальному корпусі та бібліотеці, мережі Wi-Fi у бібліотеці (<https://bit.ly/394zVKm>) також забезпечено вільний доступ до науково-метричних баз Scopus/Web of Science, матеріалів Світового банку, повнотекстових публікацій видавництва Springer Nature, системи інформаційно-правового забезпечення «Ліга-Закон». Всі послуги бібліотеки доступні в режимі онлайн, зокрема, оформлення читацького квитка, підбір наукової літератури за напрямом наукового дослідження, отримання номеру УДК та ін. На платформі Moodle розроблено та діють персональні навчальні системи для забезпечення дистанційного навчального процесу. Кожен здобувач має власну корпоративну поштову скриньку в домені hneu.net із безлімітним Google Drive. У ЗВО проводиться щорічна міжнародна наукова конференція «Економічний розвиток і спадщина Семена Кузнеця», що є також площадкою для апробації результатів наукових досліджень здобувачів. Також ЗВО має наукові періодичні видання «БізнесІнформ» (<https://bit.ly/3cXZk9Q>), «Економіка розвитку» (<https://bit.ly/312SudE>), «Управління розвитком» (<https://bit.ly/3188c7e>), «Молодіжний економічний вісник ХНЕУ ім. С. Кузнеця» (<https://bit.ly/319L2oc>), в яких здобувачі можуть публікувати власні наукові доробки. Під час зустрічі зі здобувачами, гарантом та НПП було підтверджено, що здобувачі організаційно та матеріально забезпечені в межах освітньо-наукової програми можливостями для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів. Також ЕГ було надано інформацію щодо можливості та вже наявної практики створення тимчасових спеціалізованих вчених рад для захисту здобувачів. Зокрема, перший захист дисертації випускниці ОНП «Туризм» Вовк К.М. відбувся у ХНЕУ ім. С. Кузнеця 18.03.2021 р. (<https://cutt.ly/kbrBwzL>).

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

З метою забезпечення можливості долучення здобувачів університету до міжнародної академічної спільноти за ініціативи та на базі ЗВО проводиться щорічна міжнародна науково-практична конференція CED – «Економічний розвиток і спадщина Семена Кузнеця» із залученням академічної спільноти з таких країн, як Німеччина, Норвегія, Словаччина, Болгарія, Франція, Китай, Польща, Індія Азербайджан тощо. Також здобувачі мають змогу брати участь в інших міжнародних наукових заходах та спільних дослідницьких проектах шляхом публікації результатів наукових досліджень іноземною мовою у періодичних наукових виданнях ХНЕУ («Економіка розвитку», «БізнесІнформ», «Управління розвитком», «Молодіжний економічний вісник ХНЕУ ім. С. Кузнеця»). Належний рівень іноземного академічного письма, достатній для комунікації в міжнародному науковому середовищі з метою апробації результатів наукових досліджень здобувачів, забезпечують обов'язкові освітні компоненти, такі як «Іноземна мова», можливість викладання за побажанням здобувачів окремих дисциплін англійською мовою, постійна участь здобувачів у відповідних семінарах та тренінгах, зокрема «Structuring of Academic Article: issues and challenges», «Advanced English for Academic Communication» та ін. (<http://tourism.hneu.edu.ua/news/page/2/>). Загалом, під час спілкуванням з науковими керівниками та здобувачами було підтверджено, прагнення долучити здобувачів до міжнародної академічної спільноти, а також всебічну допомогу в даному аспекті від керівників та ЗВО, про що свідчать уже наявні публікації в закордонних виданнях. Так, здобувач Пудровська М.М. брала участь у міжнародному стажуванні за програмою академічної мобільності Erasmus+ в Університеті Ліон-2 ім. Люм'єр (Франція). Підтверджуючі документи, які засвідчують участь аспірантів у міжнародних програмах: Пудровська М.М. <https://cutt.ly/xvPJMiv>, Вовк К.М. <https://cutt.ly/3vPvIRQ>, Семків М.О. <https://cutt.ly/tvPvREK>, Касенкова К.В. <https://cutt.ly/zvPbcPT>. Здобувачі ОНП «Туризм» беруть участь у міжнародних науково-практичних конференціях, тренінгах, публікують результати власних наукових досліджень у закордонних виданнях, зокрема Вовк К.М. у Science Review, Scientific Educational center (Poland), Digital and innovative economy processes, strategies, technologies: матеріали міжнар. наук. конф. (ун-т ім. Яна Кочановського, м. Кельце, Польща). Перелік наукових публікацій здобувачів ОП «Туризм», розміщених у репозиторії на сайті (посиланнями): (Вовк К.М. <https://cutt.ly/LvPpUza> <https://cutt.ly/evPpF6I> <https://cutt.ly/dvPpX73>; 2) Касенкова К.В. <https://cutt.ly/ovPpnrW> <https://cutt.ly/ivPpf3H>; 3) Семків М.О. <https://cutt.ly/ovPpwKq> <https://cutt.ly/GvPo388>; 4) Пудровська М.М. <https://cutt.ly/svPabAq> <https://cutt.ly/avPaoPY>).

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

У звіті самооцінювання, а також у довідці науково-дослідного сектору, що надано ЗВО на запит ЕГ, наведено чинну інформацію щодо участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах. Вказана інформація свідчить, що наукові керівники, а також здобувачі ОНП є активними дослідниками. Тематика науково-дослідних робіт відповідає напрямам наукових інтересів та досліджень здобувачів. Тематика публікацій викладачів і аспірантів дотична до наукової тематики проектів. Викладачів ОНП залучено до проектів Еразмус+ та AUF, що підтверджується

відповідними сертифікатами. Під час фокус-груп з НПП, науковими керівниками, адміністрацією було підтверджено участь викладачів у дослідницьких проєктах та залучення чинних здобувачів до міжнародних проєктів (Сущенко О.А. (<https://cutt.ly/rbHYSek>), Єрмаченко В.Є. (<https://cutt.ly/DbHYHlX>), Ахмедова О.О. (<https://cutt.ly/LbHYLao>), Наумік-Гладка К.Г. (<https://cutt.ly/BbHYXlO>), Гурьянова Л.С. (<https://cutt.ly/qbHYNrB>), Пушкар О.І. (<https://cutt.ly/YbHY9zO>), Пудровська М.В.). Сприяє також залученню аспірантів до участі у дослідницьких проєктах наукова експертна робота гаранта ОНП проф. Сущенко О.А., яка є Експертом Регіональної Комісії Експертів АУФ в Центральній і Східній Європі та Експертом Болгарського Національного наукового Фонду.

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

В ЗВО активно провадиться та дотримується культура академічної доброчесності у всіх аспектах його життя, буденному, викладацькому науковому, що було підтверджено під час спілкування з фокус групами. Реалізація політики академічної доброчесності в ХНЕУ здійснюється через: функціонування системи запобігання та виявлення академічного плагіату (Ліцензійний Договір з ТОВ «Плагіат» № 218-52 від 22.05.2019 р. (StrikePlagiarism.com); Договір №89-59 від 11.02.2020 р.); протидію будь-яким проявам неправомірної вигоди; інформування на сайті університету про заходи щодо забезпечення принципів та правил академічної доброчесності (<https://www.hneu.edu.ua/akademichna-dobrochesnist/>); проведення тренінгів, семінарів із залученням наукових керівників та аспірантів; формування умов для розвитку взаємної довіри й поваги між науковими керівниками та здобувачами; створення єдиної електронної бази тем дисертацій (<http://topicthesis.eka.hneu.edu.ua/>). В ЗВО створено та діє дворівнева комісія (рівень факультету та рівень ЗВО) з розгляду порушень академічної доброчесності (<https://bit.ly/3сра7сМ>). З метою забезпечення якості освітньої діяльності в ЗВО та підвищення відповідальності учасників освітнього процесу за дотримання академічної доброчесності, а також у відповідності до Кодексу академічної доброчесності ХНЕУ, Кодексу професійної етики та організаційної культури працівників і студентів ХНЕУ в університеті розроблено та введено в дію декларації про дотримання академічної доброчесності учасниками освітнього процесу (<https://www.hneu.edu.ua/akademichna-dobrochesnist/>). Питання контролю академічної доброчесності розглядаються на засіданнях кафедр та Вченої ради ЗВО. Здобувачі поінформовані щодо дотримання правил академічної доброчесності. Так, під час зустрічі, відповіли про неможливість використання плагіату. Порушень академічної доброчесності за ОНП «Туризм» не виявлено. На зустрічі із фокус-групою начальник відділу забезпечення якості освіти та інноваційного розвитку зазначила, що у випадку виявлення у дисертаційних дослідженнях запозичень без належного оформлення посилань чи інших технічних недоліків робота повертається здобувачу на доопрацювання з можливістю повторного подання. Публікації аспірантів, НПП також проходять перевірку на плагіат.

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

У даному критерії ОНП носить зразковий характер, адже повністю відповідає підкритеріям: 1. Зміст ОНП відповідає науковим інтересам аспірантів і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю. 2. Наукова діяльність аспірантів відповідає напрямам досліджень їх наукових керівників. 3. ЗВО надає можливості долучення до міжнародної наукової спільноти, організаційно і матеріально забезпечує можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень, отриманих в межах ОНП. 4. ХНЕУ забезпечує можливості для долучення аспірантів до міжнародної академічної мобільності в межах ОНП. 5. Університет забезпечує високий рівень дотримання культури академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів. Тому ЕГ група зробила висновок, що критерій 10 має зразковий характер і відповідає рівню А.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

Слабких сторін не виявлено.

Рівень відповідності Критерію 10.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

ОНП повністю відповідає Критерію 10. Зміст освітньо-наукової програми повністю відповідає науковим інтересам аспірантів і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю. Наукова діяльність аспірантів відповідає напрямові досліджень наукових керівників. ХНЕУ організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів. Університет забезпечує можливості для долучення аспірантів до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та практично впроваджуються. Університет забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів.

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

Варто відзначити конструктивну атмосферу під час проведення акредитаційної експертизи на основі взаємної поваги, толерантності та відкритості. Менеджмент університету, НПП даної ОНП, здобувачі усвідомлюють сучасні тенденції у системі вищої освіти та підготовки наукових кадрів, працюють над виробленням кращих практик задля досягнення максимально позитивного результату. Відчувається командна, вмотивована та цілеспрямована робота усіх зацікавлених сторін над реалізацією визначених цілей щодо розвитку та покращення ОНП та процесу роботи з аспірантами загалом.

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	A
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	A
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	A
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	A
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	A
Критерій 10. Навчання через дослідження	A

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація з визначенням "зразкова"**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Транченко Людмила Володимирівна

Члени експертної групи

Данько Наталя Іванівна

Горюнова Катерина Анатоліївна